

महाराष्ट्र शासन

वित्तविषयक विवरणपत्र FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०११-२०१२
2011-2012

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(१) अन्वये विधानमंडळास सादर]

[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

२०११

वित्तविषयक विवरणपत्र
FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०११-२०१२
2011-2012

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(१) अन्वये विधानमंडळास सादर]

[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

महाराष्ट्र शासन
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

वित्तविषयक विवरणपत्र (अर्थसंकल्प), २०११-२०१२
Financial Statement (Budget) for 2011-2012

अनुक्रमणिका
CONTENTS

	PAGE
प्रास्ताविक टीप INTRODUCTORY NOTE	३
प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज २०१०-२०११ आणि २०११-२०१२ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज यांचे प्रधान शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे.	३७
STATEMENTS SHOWING MAJOR HEAD-WISE FIGURES OF ACTUALS, 2009-2010; BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2010-2011 AND BUDGET ESTIMATES, 2011-2012.	

प्रास्ताविक टीप

शासकीय लेख्यांचे खाली दर्शविल्याप्रमाणे तीन भाग आहेत :—

भाग एक	. .	. .	. .	. .	. .	एकत्रित निधी
भाग दोन	. .	. .	. .	. .	. .	आकस्मिकता निधी
भाग तीन	. .	. .	. .	. .	. .	लोक लेखा

राज्याचा एकत्रित निधी हा महसुली जमा, राज्य शासनाने उभारलेली कर्जे व शासनाने दिलेल्या कर्जांची व आगाऊ रकमांची वसुली या सर्वांचा मिळून बनतो व त्यातून शासनाच्या विविध कार्यांवर होणारा खर्च भागवला जातो. त्याकरिता, वित्तीय वर्षाच्या प्रारंभापूर्वी विधानमंडळापुढे आवश्यक त्या अनुदानांसाठी मागण्या प्रस्तुत केल्या जातात आणि वित्तीय वर्षाच्या कालावधीत वेळोवेळी पूरक मागण्याही सादर केल्या जातात. विधानमंडळाने अशा रीतीने संमत केलेली अनुदाने, विनियोजन अधिनियमात किंवा पूरक विनियोजन अधिनियमात अंतर्भूत करून त्याद्वारे एकत्रित निधीतून खर्चासाठी आवश्यक ती विनियोजने प्राधिकृत करण्यात येतात. ही अनुदाने मंत्रालयाच्या संबंधित प्रशासनिक विभागांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या प्रत्येक प्रधान लेखाशीर्षाच्या संबंधात विभागवार देण्यात येतात. मात्र इमारतींची बांधकामे, जनजाति क्षेत्र उपयोजना यावरील खर्च आणि प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी असलेल्या योजनांतर्गत तरतुदी यासाठी मंत्रालयाच्या संबंधित विभागांखाली संयुक्त मागणीची रक्कम मिळविणे शक्य नसेल त्याबाबतीत आवश्यक त्या तरतुदी संबंधित कार्यात्मक प्रधान शीर्षाखाली स्वतंत्रपणे दाखविण्यात आल्या आहेत.

२. तथापि, वर्षभरामध्ये काही वेळा खर्चाच्या विवक्षित बाबींकरिता केलेली तरतूद अपुरी असल्याचे आढळून येते किंवा अर्थसंकल्पात ज्यासाठी तरतूद करण्यात आलेली नसेल अशा काही तातडीच्या आणि निकडीच्या बाबींवर खर्च करावा लागतो. अशा प्रसंगी, त्याच अनुदानातील इतर बाबींखाली बचत उपलब्ध असल्यास, त्या बचतीचे पुनर्विनियोजन करून खर्चाच्या मान्यताप्राप्त बाबींच्या संबंधातील अतिरिक्त खर्च भागवण्याचे अधिकार शासनाला प्रदान करण्यात आलेले आहेत. अशा बचतीच्या रकमा उपलब्ध नसतील किंवा खर्चाच्या एखाद्या नवीन बाबीसाठी वित्त व्यवस्था करावयाची असेल त्या बाबतीत, विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने संविधानाच्या अनुच्छेद २६७ (२) अन्वये स्थापण्यात आलेल्या आकस्मिकता निधीतून खर्च प्रथमतः भागविला जातो. विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने करण्यात आलेल्या खर्चाच्या सर्व तपशिलांसह, पूरक मागण्या विधानमंडळाला सादर करून आकस्मिकता निधीतून काढलेल्या रकमांची निधीत भरपाई केली जाते.

३. शासकीय लेख्यांच्या तिसऱ्या भागात, म्हणजे लोक लेख्यात सरकारी पैशासंबंधी वर नमूद केलेल्या व्यवहारांव्यतिरिक्त इतर व्यवहारांची नोंद केली जाते. हे व्यवहार शासनाने उभारलेल्या राखीव निधीसंबंधीचे असतात. तसेच, शासनाशी व्यवहार करताना लोकांनी तात्पुरत्या ठेवी म्हणून ठेवलेल्या रकमा, स्थानिक संस्थांच्या ठेवी यांसारख्या बँक व्यवसायाच्या स्वरूपाच्या व्यवहारांची आणि निरनिराळी शासने किंवा राज्य शासनाची विविध कोषागारे यांच्यामधील वित्त प्रेषणाच्या व्यवहारांची नोंद देखील लोक लेख्यात केली जाते. राज्याच्या अतिरिक्त रोख शिल्लकीची गुंतवणुकही याच लेख्यातून केली जाते.

४. सन १९८१-८२ या वर्षापासून केंद्र सरकारचा अर्थसंकल्प संसदेला सादर झाल्यानंतर राज्य शासनाचा अर्थसंकल्प राज्य विधानमंडळाला सादर केला जाण्याची प्रथा आहे. सर्वसाधारणपणे खर्चाच्या नवीन बाबींसाठीच्या तरतुदीचा समावेश असलेला संपूर्ण अर्थसंकल्प सादर केला जातो. सन २०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये कायम स्वरूपाच्या खर्चासाठी व विद्यमान खर्चाच्या पातळीवर साधारण वाढ गृहीत धरून अगोदरच कार्यान्वित असलेल्या योजनांसाठी तसेच अर्थसंकल्पीय जापनामध्ये समाविष्ट केलेल्या नवीन योजनांसाठीही तरतूद केलेली आहे. मागण्यांवरील चर्चा पूर्ण करण्याचे आणि त्यावर मतदान करण्याचे काम विधानमंडळाच्या मार्च अधिवेशनात जरी होणार असले तरी ते एप्रिल, २०११ या महिन्यात पूर्ण होणार असल्याने पुढील दोन महिन्यांचा शासनाचा खर्च भागविण्यासाठी “ लेखानुदान ” मिळविण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

५. सन २००९-२०१० चे सुधारलेले अंदाज आणि प्रत्यक्ष रकमा यातील फरक, २०१०-२०११ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सुधारलेले अंदाज व २०११-२०१२ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पाची वैशिष्ट्ये यांचा तपशील पुढे दिला आहे :—

एक—प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१०

महसुली विभाग

सन २००९-२०१० मध्ये सुधारित अंदाजात रु. १२,७३०.१३ कोटी एवढी तूट अंदाजलेली असताना प्रत्यक्षात रु. ८००५.६८ कोटी एवढी तूट दिसून आली. महसुली विभागात पुढीलप्रमाणे रु. ४,७२४.४५ कोटी एवढी घट झाली आहे :—

				(रुपये कोटीत)		
				सुधारलेले अंदाज, २००९-२०१०	प्रत्यक्ष रकमा २००९-२०१०	सुधारणा (+) घट (-)
जमा रकमा	..	..	..	८८,४९८.४१	८६,९१०.२९	(-) १,५८८.१२
खर्च	..	..	..	१,०१,२२८.५४	९४,९१५.९७	६,३१२.५७
शिल्लक (+) तूट (—)	..	..	..	(—) १२,७३०.१३	(—) ८००५.६८	(+) ४,७२४.४५

याविषयीची तपशिलवार विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :—

(ए) जमा रकमा—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज, २००९-२०१०	प्रत्यक्ष रकमा २००९-२०१०	तफावत
(ए) कर महसूल	..	६३,९५९.३६	६७,३५४.४५	(+) ३,३९५.०९
(बी) करेतर महसूल	..	७,०५४.७०	८,३५२.६१	(+) १२९७.९१
(सी) सहायक अनुदाने व अंशदाने	..	१७,४८४.३५	११,२०३.२३	(—) ६,२८१.१२
एकूण	..	८८,४९८.४१	८६,९१०.२९	(—) १,५८८.१२

महसुली जमेमध्ये रु. १,५८८.१२ कोटींची घट दिसते. यामध्ये “सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने” यातील रु. ६,२८१.१२ कोटींची घट व “करेतर महसूल” यातील रु. १,२९७.९१ कोटींची वाढ तर “कर महसूल” यातील रु. ३,३९५.०९ कोटींची वाढ यांचा समावेश आहे.

“कर महसूल” याखालील वाढ ही प्रामुख्याने “००२०, निगम कर” (रु. ३५०.९५ कोटी), “००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी” (रु. १४४९.४३ कोटी), “००४०, विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर” (रु. ९८७.७४ कोटी) आणि “००४२, माल व उतारू यावरील कर” (रु. ३०७.५९ कोटी) “००४५, विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क (रु. ३६१.७४ कोटी) या प्रधान शीर्षाखाली झालेली आहे. परंतु “००२९, जमीन महसूल” (रु. ११३.४४ कोटी), “००३७, सीमा शुल्क” (रु. ३४७.१२ कोटी), “००३८, संघ उत्पादन शुल्क” (रु. ५२.८१ कोटी), “००३९, राज्य उत्पादन शुल्क” (रु. ४३.३७ कोटी) आणि “००४४, सेवा कर” (रु. १३४.१० कोटी) या प्रधान शीर्षाखाली घट दिसते.

“करेतर महसूल” याखालील वाढ ही प्रामुख्याने “००७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा” (रु. ४८२.८३ कोटी) आणि “०२०२, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती” (रु. १८०.१७ कोटी), “०४०४, दुग्ध व्यवसाय विकास” (रु. १६२.९२ कोटी), “०५१५, इतर ग्रामविकास कार्यक्रम” (रु. २४९.५५ कोटी) आणि “०८५३, अलोटयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग” (रु. २१२.१६ कोटी) यामध्ये झाली आहे. परंतु “०४०६, वनीकरण व वन्यजीवन” (रु. ४०.४६ कोटी), “०८०९, वीज” (रु. ३१९.७९ कोटी) यामध्ये घट झाली आहे.

“१६०१, केंद्र सरकारकडून सहाय्यक अनुदाने” या अंतर्गत रु. ६,२८१.१२ कोटींची घट आहे.

(बी) खर्च—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज २००९-२०१०	प्रत्यक्ष रकमा २००९-२०१०	तफावत
(ए) सर्वसाधारण सेवा	..	३३,१४३.१४	३२,०७०.९६	(—) १,०७२.१८
(बी) सामाजिक सेवा	..	४५,५६९.०८	४१,००४.६६	(—) ४,५६४.४२
(सी) आर्थिक सेवा	..	२१,३६६.२५	२०,३७१.९३	(—) ९९४.३२
(डी) सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने	..	१,१५०.०६	१,४६८.४१	(+) ३१८.३५
एकूण	..	१,०१,२२८.५४	९४,९१५.९७	(—) ६,३१२.५७

महसुली खर्चात रु. ६,३१२.५७ कोटी एवढी घट झालेली असून त्यामध्ये “ए-सर्वसाधारण सेवा” (रु. १,०७२.१८ कोटी), “बी-सामाजिक सेवा” (रु. ४,५६४.४२ कोटी), “सी-आर्थिक सेवा” (रु. ९९४.३२ कोटी) यातील घटीचा आणि “डी-सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने” (रु. ३१८.३५ कोटी) याखालील खर्चातील साधारण वाढीचा समावेश आहे.

“ए-सर्वसाधारण सेवा” याखालील खर्चातील घट प्रामुख्याने “२०१४, न्यायदान” (रु. ६९.६० कोटी), “२०१५, निवडणुका” (रु. १०३.३८ कोटी), “२०२९, जमीन महसूल” (रु. ६४.५१ कोटी), “२०५९, सार्वजनिक बांधकामे” (रु. ४८५.८३ कोटी) आणि “२०७१, निवृत्ती वेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ” (रु. २०१.६४ कोटी) याखालील खर्चात घट झाली आहे तर “२०५५, पोलीस” (रु. ७०.६० कोटी) याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“बी-सामाजिक सेवा” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण” (रु. १,१८३.१९ कोटी), “२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य”, (रु. ३३४.७९ कोटी), “२२१६ गृहनिर्माण” (रु. १,५१५.१८ कोटी), “२२३६, पोषण आहार” (रु. ३६४.८३ कोटी) आणि “२२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य” (रु. ३१०.२७ कोटी) यामधील घटीमुळे झाली आहे. मात्र “२२११, कुटुंब कल्याण” (रु. ३१.६० कोटी) याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“ सी-आर्थिक सेवा ” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “ २५०५, ग्रामीण रोजगार ” (रु. १२६.४३ कोटी), “ २५१५, इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम ” (रु. ९८.८७ कोटी), “ २८०१, वीज ” (रु. ११९.८३ कोटी) आणि “ ३०५४, मार्ग व पूल ” (रु. ३२९.४५ कोटी) आणि “ ३४५१, सेक्रेटरीएट-आर्थिक सेवा ” (रु. २११.१२ कोटी) या प्रधानशीर्षाखाली झाली आहे. मात्र लेखाशीर्ष “ २४०४, दुग्ध व्यवसाय विकास ” (रु. १६८.३८ कोटी), “ २७०१, मोठे व मध्यम प्रकल्प ” (रु. १२७.०६ कोटी) याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“ डी-सहायक अनुदाने व अंशदाने ” याअंतर्गत “ ३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रक्कम देणे ” याखाली रु. ३१८.३५ कोटीची वाढ झालेली आहे.

भांडवली लेखा

महसुली लेखाबाहेरील भांडवली खर्चाच्या बाबतीत सुधारलेले अंदाज रु. १७,१२६.४१ कोटी इतके असताना प्रत्यक्ष खर्च रु. १७,४२८.६६ कोटी इतका झाल्यामुळे खर्चात रु. ३०२.२५ कोटीची वाढ झालेली आहे.

भांडवली खर्चातील घट ही मुख्यतः “ ४२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ६२.६० कोटी), “ ४२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च ” (रु. २२५.३३ कोटी), “ ४४०२, मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ३९९.४१ कोटी), “ ४४०५, मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च ” (रु. ५४.१६ कोटी), “ ४८०१, वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ” (रु. २०७.५५ कोटी) याखालील घटीमुळे झाली आहे. मात्र “ ४४०८, अन्न, साठवण व वखार यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ४३०.३५ कोटी), “ ४७०१, मोठे व मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च ” (रु. ८४५.९५ कोटी) आणि “ ५०५४, रस्ते व पूल यावरील भांडवली खर्च ” (रु. १००.०६ कोटी) यावरील खर्चामध्ये वाढ झाली आहे.

ऋण विभाग

जमा रकमा—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज २००९-२०१०	प्रत्यक्ष रकमा २००९-२०१०	तफावत
(इ) सरकारी ऋण	..	२४,९९२.२५	२१,५६४.४१	(—) ३,४२७.८४
(एफ) कर्जे व आगाऊ रकमा	..	३३७.९३	५१४.८४	(+) १७६.९१
एकूण	..	२५,३३०.१८	२२,०७९.२५	(—) ३,२५०.९३

सरकारी ऋणांखालील (जमा) रु. २४,९९२.२५ कोटी इतके सुधारलेले अंदाज होते. त्यांच्या तुलनेत प्रत्यक्ष जमा रकमा रु. २१,५६४.४१ कोटी इतक्या आहेत. यामध्ये रु. ३,४२७.८४ कोटीची घट झालेली असून ही घट “ ६००३, राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ” (रु. २,८८९.०७ कोटी) याखाली कमी घेतलेल्या अर्थोपाय आगाऊ रकमांमुळे आहे. त्याचप्रमाणे केंद्र सरकारकडून प्राप्त होणाऱ्या कर्जांमध्येही (रु. ५३८.७६ कोटी) घट आहे.

“ कर्जे व आगाऊ रकमा ” (जमा) खाली रु. १७६.९१ कोटीची वाढ झालेली आहे.

खर्च—

		(रुपये कोटीत)		
		सुधारलेले अंदाज २००९-२०१०	प्रत्यक्ष रकमा २००९-२०१०	तफावत
(इ) सरकारी ऋण	..	४,८९२.४८	३,८२५.३९	(—) १,०६७.०९
(एफ) कर्जे व आगाऊ रकमा	..	१,३८५.७८	१,२६१.०८	(—) १२४.७०
एकूण	..	६,२७८.२६	५,०८६.४७	(—) १,१९१.७९

“ सरकारी ऋणांखालील परतफेड ” खालील “ ६००३, राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ” (रु. १,०६७.०९ कोटी) अंतर्गत घट झाली आहे. “ कर्जे व आगाऊ रकमा ” (खर्च) (रु. १२४.७० कोटी) खाली झालेली घट खर्चाच्या विविध लेखाशिर्षांतर्गत झालेल्या कमी खर्चांमुळे झालेली आहे.

दोन—सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११

एकूण वित्तीय स्थिती

२०१०-२०११ च्या अर्थसंकल्पात एकूण रु. १,३७८.१४ कोटी इतकी तूट अपेक्षित होती. खाली दिलेल्या विवरणपत्रातील स्तंभ (३) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे २०१०-२०११ च्या सुधारित अंदाजात रु. ५१३.८४ कोटी इतकी तूट दिसून येते :—

					(रुपये कोटीत)	
					अर्थसंकल्प, २०१०-२०११ (२)	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ (३)
(१)						
महसुली लेखा—						
महसुली जमा	..	..	..	..	९७,०४३.९०	१,०७,१५९.२३
महसुली खर्च	..	..	..	..	१,०४,६९८.४१	१,१२,८४६.८८
महसुली शिल्लक(+)/तूट(-)					(—)७,६५४.५०	(—)५,६८७.६५
भांडवली लेखा—						
जमा—						
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	..	..	..	..	२९,१५९.२५	२४,६९८.३६
केंद्र शासनाकडून मिळालेली कर्जे	..	..	..	..	१,१०३.९६	८०८.४२
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	..	..	..	..	३५४.३७	५७७.८२
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	..	..	..	..	९१८.३०	१,०४५.३६
लोकलेखा—इतर	..	..	..	..	२,७३,५१७.९०	४,३३,१९६.४१
एकूण—जमा					३,०५,०५३.७७	४,६०,३२६.३७
खर्च—						
भांडवली खर्च	..	..	..	..	१६,२८०.५२	१८,८२३.२७
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	..	..	..	..	७,३११.४०	५,२९१.८४
केंद्र शासनाकडील कर्जे	..	..	..	..	४९६.५०	४८२.०३
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	..	..	..	..	७१३.०५	१,१०८.५९
लोकलेखा—राखीव निधीतून केलेला खर्च	..	..	..	..	७६८.८९	५६५.७०
लोकलेखा—इतर	..	..	..	..	२,७१,९६९.६२	४,२८,२००.७०
एकूण—खर्च					२,९७,५३९.९८	४,५४,४७२.१३
भांडवली लेखावरील शिल्लक(+)/तूट(-)					७,५१३.७८	५,८५४.२४
शिल्लक(+)/तूट(-)					—१४०.७२	१६६.५९
सुरुवातीची शिल्लक					—१,२३७.४२	—६८०.४३
शिल्लक(+)/तूट(-)					(—)१,३७८.१४	(—)५१३.८४

सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११

महसुली विभाग

जमा रकमांमध्ये रु. १०,११५.३३ कोटी इतकी वाढ दिसून येते तर खर्चामध्ये रु. ८,१४८.४७ कोटीची इतकी वाढ दिसून येते. महसूली जमेतील वाढ ही प्रामुख्याने विक्री करामुळे झाली आहे. राज्याच्या स्वतःच्या महसूलात व केंद्रीय करामधील हिश्यात वाढ दिसून येते.

जमेच्या व खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाज व सुधारीत अंदाज यांमध्ये अपेक्षित असलेल्या तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त स्पष्टीकरणे खालील विवरण पत्रात दर्शविली आहेत.—

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	अर्थसंकल्प, २०१०-२०११	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११	तफावत वाढ (+) घट (—)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
जमा				
००२०, निगम कर	४५३८.१२	४४६३.३९	(-) ७४.७३	सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१०-११ वर आधारित आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	२०१७.९२	२३५८.६५	(+) ३४०.७३	सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१०-११ वर आधारित आहेत.
००२९, जमीन महसूल	१६४७.७४	११९५.६१	(-) ४५२.१३	सुधारित अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहेत.
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	१०४७८.८६	१४१४०.२६	(+) ३६६१.४०	सुधारित अंदाज हे स्थावर मालमत्ता क्षेत्रात होणाऱ्या अपेक्षित वाढीवर आधारित आहेत.
००३७, सीमा शुल्क	१७५८.६२	१९९६.८०	(+) २३८.१८	सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१०-११ वर आधारित आहेत.
००४० विक्रीकर	३५९८६.१८	४०८१५	(+) ४८२८.८२	सुधारित अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहेत.
००४३ वीज	३८००	४६८५.६८	(+) ८८५.६८	सुधारित अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहेत.
००४५ विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	९१८.८१	१०४१.३८	(+) १२२.५७	सुधारित अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहेत.
००४९ व्याजाच्या जमा रकमा	९७१.९५	१६२०.९२	(+) ६४८.९७	कोषागार बिलांमध्ये अधिक गुंतवणुक केल्यामुळे
००५५ पोलीस	१७५.२५	३१२.९८	(+) १३७.७३	पोलीस संरक्षण पुरविण्यासाठीच्या आकारणीत वाढ झाल्यामुळे.
००७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१७१०.६५	२३६.४१	(-) १४७४.२३	नविन लॉटरी योजना अंमलात न आल्यामुळे
०२१७, नगरविकास	१२०५.७६	२५५.७५	(-) ९५०	वर्षाच्या सुरुवातीस अंदाजित केलेले अतिरिक्त चटई क्षेत्र निर्देशांक विकून मिळणारे उत्पन्न न मिळाल्यामुळे.
१६०१, केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने	१२१०६.५७	१३२५०.८९	(+) ११४४.३२	केंद्र पुरस्कृत योजने अंतर्गत तसेच योजनेतर सहाय्यक अनुदानात वाढ झाल्याने वाढ दिसून येते.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
खर्च				
२०१४ न्यायदान	८३७.५४	१००४.१३	(+) १६६.५९	माननीय न्यायधीश श्रीपद्मनाभन समितीच्या शिफारशीच्या अंमलबजावणीसाठी तरतूद केल्यामुळे.
२०४१ वाहनांवरील कर	४१७.३६	५५२.५६	(+) १३५.२०	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाला अर्थसहाय्यासाठी तरतूद केल्यामुळे.
२०४९ व्याज प्रदाने	१५९५९.८१	१५५६५.५५	(-) ३९४.२६	सन २००९-१० व २०१०-११ अपेक्षेपेक्षा कमी कर्ज प्राप्त झाल्याने.
२०५३ जिल्हा प्रशासन	२८१२.०२	२६२०.२७	(-) १९१.७५	काही योजना अंमलात न आल्यामुळे बचत
२०५५ पोलीस	५९३९.०३	६१४४.३२	(+) २०५.२८	मोटर वाहनांची खरेदी, नक्षलवादीविरोधी कार्यक्रमांसाठी तरतूद तसेच पोलीस दलाच्या गणवेश साहित्यासाठी तरतूद यांमुळे.
२०५९ सार्वजनिक बांधकामे	९५८.४०	११६५.४४	(+) २०७.०४	देखभाल व दुरुस्तीवर जादा खर्च झाल्याने वाढ दिसून येते.
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	६३७.९०	२०१.६७	(-) ४३६.२३	महागाई भत्त्यासाठी करण्यात आलेली ठोक तरतूद विविध लेखाशीर्षाखाली विभागली गेल्यामुळे तरतूद प्रत्यार्पित.
२०७१ निवृत्ती वेतने व इतर सेवा निवृत्ती लाभ	६६६४.५७	९१०२.६७	(+) २४३८.१०	सुधारित निवृत्तीवेतन प्रकरणांमुळे, महागाई वेतनात वाढ झाल्यामुळे, उपदानाची मर्यादा वाढविल्यामुळे.
२०७५ संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१२०६.५४	७४.६१	(-) ११३१.९३	राज्य वित्त आयोगाच्या शिफारशीची अंमलबजावणीकरिता केलेल्या तरतूदीचा वापर न झाल्याने तसेच नवीन लॉटरी योजना अंमलात न आल्याने घट दिसून येते.
२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण	२५३१९.१४	२६५९८.५२	(+) १२७९.३८	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे, १३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार शिक्षणाच्या दर्जा सुधारणा करण्यासाठी केलेल्या तरतूदीमुळे तसेच शालेय पोषण आहार योजनेसाठी तरतूद केल्यामुळे.
२२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	३७२१.५०	४१८१.८४	(+) ४६०.३४	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे तसेच प्रधानमंत्री स्वास्था सुरक्षा योजना व राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान या योजनांसाठी तरतूद.
२२१५ पाणीपुरवठा व स्वच्छता	७९६.१८	९०४.१७	(+) १०८.००	योजनांतर्गत अतिरिक्त नियतव्यय प्राप्त झाल्यामुळे वाढ दिसून येते.
२२१६ गृहनिर्माण	२४२५.१८	२६०८.२६	(+) १८३.०८	ग्रामीण गृहनिर्माण योजना व झोपडपट्टीत राहणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या लोकांना नागरी सुविधा पुरविण्यासाठी तरतूद केल्यामुळे.
२२१७ नगरविकास	३८०८.१८	४३२४.१५	(+) ५१५.९७	महानगरपालिकांना/नगरपरिषदांना १३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार सहायक अनुदान देण्यासाठी तरतूद.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१७३३.१०	२३०४.६७	(+) ५७१.५७	वैयक्तिक लाभधारकांसाठी राबविण्यात येणाऱ्या योजनांसाठी अतिरिक्त तरतूद.
२२३६ पोषण आहार	१९०५.०९	२१९३.७३	(+) २८८.६४	एकात्मिक बालविकास सेवायोजनेसाठी तरतूद
२२४५ नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	४६२.७४	१४१३.६२	(+) ९५०.८८	नैसर्गिक आपत्तीच्या विविध बाबींसाठी अतिरिक्त तरतूद
२४०१ पीक संवर्धन	१४५५.५९	२१५८.३०	(+) ७०२.७१	राष्ट्रीय कृषी विकास योजना, पीक विमा योजना तसेच कृषी विद्यापीठांसाठी निवृत्तीवेतनाची तरतूद केल्यामुळे.
२४०६ वने व वन्य जीवन	८६१.२०	१००३.८४	(+) १४२.६४	१३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीच्या अंमलबजावणीसाठी तरतूद
२४२५ सहकार	४९९.०१	१००८.१९	(+) ५०९.१८	राज्य कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना तसेच सहकारी पतसंस्थांना कृषी व संलग्न क्षेत्रास पत पुरविण्यासाठी तदर्थ प्रदाने याकरिता तरतूद.
२५१५ इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	२६५४.५५	११६०.८५	(-) १४९३.७०	विविध विभागांना योजनेकरिता ठोक तरतूद वितरित केल्यामुळे घट दिसून येते.
२८०१ वीज	२६१८.०७	३५६८.५४	(+) ९५०.४६	कृषिविषयक व यंत्रमागविषयक प्रशुल्क कमी करण्यासाठी वीज वितरण/पारेषण परवानाधारकांना अर्थसहाय्य व महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ कंपनी यांना सहायक अनुदान.
२८५२ उद्योग	४६७.०७	७६६.३९	(+) २९९.३२	सामुहिक प्रोत्साहन योजनेअंतर्गत राज्यातील लघु, मध्यम व मोठ्या उद्योगांना प्रोत्साहनेसाठी तरतूद
३०५४ रस्ते व पूल	२५००.९३	३४७३.७०	(+) ९७२.७७	देखभाल व दुरुस्तीच्या खर्चात वाढ
३४५१ सचिवालय सर्वसाधारण सेवा	८८३.९७	४९९.९४	(-) ३८४.०३	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित
३४५४ जनगणना	३४.२५	१३७.११	(+) १०२.८६	जनगणना २०११ साठी तरतूद
३६०४ स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे.	७०३.७१	९३०.७९	(+) २२७.०८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित

भांडवली विभाग

अर्थसंकल्पीय अंदाज, २०१०-२०११ रु. १६२८०.५२ कोटी आहेत तर २०१०-२०११ सुधारलेले अंदाज रु. १८८२३.२७ कोटी आहेत. ते खालीलप्रमाणे :—

			(रुपये कोटीत)	
			अर्थसंकल्प, २०१०-२०११	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११
(१)			(२)	(३)
(अ) अन्नधान्याच्या व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्च	..	..	२५४.५८	६०६.६३
(ब) अन्नधान्याच्या व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर योजनांवरील भांडवली खर्च	..	..	१६०२५.९४	१८२१६.६४
	एकूण	..	१६२८०.५२	१८८२३.२७

अन्नधान्य व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर भांडवली खर्चात रु. २१९०.७० कोटी इतकी वाढ दिसून येते. कर्जे व आगाऊ रकमा (जमा) यांकरिता अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१०-२०११ रु. ३५४.३७ कोटी एवढे असून सुधारलेले अंदाज २०१०-२०११ रु. ५७७.८२ कोटी एवढे आहेत. म्हणजेच रु. २२३.४५ कोटी एवढी वाढ आहे. कर्जे व आगाऊ रकमा याखालील संवितरणासाठी अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. ७१३.०५ कोटी व सुधारलेले अंदाज रु. १,१०८.५९ कोटी इतके असून खर्चात रु. ३९५.५४ कोटी इतकी वाढ दिसून येते.

अर्थसंकल्प २०११-२०१२

महसुली विभाग

२०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पात करांच्या दरांच्या विद्यमान पातळीच्या आधारावर, महसुली लेख्यात रु. ५८.२१ कोटींचे आधिक्य दिसून येते. अर्थसंकल्पीय अंदाज पुढीलप्रमाणे आहेत:—

एक.—महसुली जमा रकमा—

(रुपये कोटीत)

ए. कर महसूल—

(ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर	..	..	..	..	९,९६८.३६
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर	..	..	..	..	१७,१८४.७१
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर	..	..	..	..	७०,२५१.०५
एकूण—ए	..	..	..	..	९७,४०४.१२

बी. करेतर महसूल—

(ए) व्याज जमा रकमा, लाभांश व नफा	..	..	..	..	१,२३५.६९
(बी) करेतर इतर महसूल—					
(एक) सर्वसाधारण सेवा	..	..	..	..	१,११५.१८
(दोन) सामाजिक सेवा	..	..	..	..	२,०६१.९७
(तीन) आर्थिक सेवा	..	..	..	..	५,३१७.९९
एकूण—बी	..	..	..	..	९,७३०.८३

सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—

(ए) केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने—

(एक) राज्य योजनांतर्गत योजनेकरिता	..	..	..	..	७,३१४.९६
(दोन) केंद्रीय योजनांतर्गत योजना आणि केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत योजनांकरिता	..	..	..	..	३,९१७.७८
(तीन) योजनेतर अनुदाने	..	..	..	..	३,१३६.२३
एकूण—सी	..	..	..	..	१४,३६८.९७
एकूण—महसुली जमा	..	..	..	..	१,२१,५०३.९२

महसुली खर्च—

(ए) सर्वसाधारण सेवा	..	..	..	..	४३,९५८.१६
(बी) सामाजिक सेवा	..	..	..	..	५६,५५१.५३
(सी) आर्थिक सेवा	..	..	..	..	२०,०८३.२४
(डी) सहायक अनुदाने व अंशदाने	..	..	..	..	८५२.७८
एकूण—महसुली खर्च	..	..	..	..	१,२१,४४५.७१
शिल्लक(+)/तूट(-)	..	..	..	..	(+)५८.२१

सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ व अर्थसंकल्प २०११-२०१२ यांची तुलना खालीलप्रमाणे आहे :—

			सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११	अर्थसंकल्प, २०११-२०१२
महसुली जमा	..	..	१,०७,१५९.२३	१,२१,५०३.९२
महसुली खर्च	..	..	१,१२,८४६.८८	१,२१,४४५.७१
शिल्लक(+)/तूट(-)	..	..	(-)५,६८७.६५	(+)५८.२१

अर्थसंकल्प, २०११-२०१२ मध्ये स्थायी खर्चासाठी तरतूद करण्यात आलेली आहे. सन २०१०-२०११ च्या सुधारित अंदाजातील आणि २०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पातील तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त कारणे खालील विवरणपत्रात दर्शविली आहेत :—

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज २०१०-२०११	अर्थसंकल्प २०११-२०१२	तफावत	
			वाढ (+)	शेरा
(१)	(२)	(३)	घट (-)	(५)
जमा				
००२०, निगम कर	४४६३.३९	५५४२.३५	(+)१०७८.९६	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	२३५८.६५	२७२६.०१	(+)३६७.३६	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००२९, जमीन महसूल	११९५.६१	१४९७.१३	(+)३०१.५२	भाडेपट्ट्याच्या दरात सुधारणा अपेक्षित असल्यामुळे.
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	१४१४०.२६	१५६७७.१४	(+)१५३६.८७	स्थायी मालमत्ता क्षेत्रात होणारी अपेक्षित वाढ.
००३७, सीमा शुल्क	१९९६.८०	२३२२.५२	(+)३२५.७२	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००३८, संघ उत्पादन शुल्क	१४५२.६०	१७७१.३७	(+)३१८.७७	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
००३९ राज्य उत्पादन शुल्क	५८००	८५००	(+)२७००	अतिरिक्त अर्थबळ उभारणीमुळे
००४० विक्रीकर	४०८१५	४६०००	(+)५१८५	अर्थव्यवस्थेत होणाऱ्या अपेक्षित सुधारणेमुळे
००४१ वाहनांवरील कर	३४७१	४०००	(+)५२९	अर्थसंकल्प अंदाज हे मोटार वाहनांच्या विक्रीमध्ये होणाऱ्या अपेक्षित वाढीवर आधारित आहेत.
००४३ वीजेवरील कर व शुल्क	४६८५.६८	४४००	(-)२८५.६८	वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहेत.
००४४, सेवा कर	११३८.६५	१३४५.३७	(+)२०६.७२	केंद्र शासनाकडून मिळणा-या हिश्यावर अंदाज आधारित आहेत.
०२१७, नगरविकास	२५५.७५	१२४९.६८	(+) ९९३.९३	अतिरिक्त वाढीव चटई क्षेत्र निर्देशांक विक्रीमुळे अपेक्षित वाढ.
१६०१, केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने	१३२५०.८९	१४३६८.९७	(+)१११८.०८	विविध योजनांना प्राप्त होणाऱ्या केंद्रीय सहाय्यात वाढ.
खर्च				
२०४९ व्याज प्रदाने	१५५६५.५५	१७५४०.१३	(+)१९७४.५८	वर्षभरात प्राप्त होणाऱ्या कर्जांमुळे
२०५३ जिल्हा प्रशासन	२६२०.२७	३०३८.१९	(+)४१७.९२	वेतन व निवृत्तीवेतनावरील सर्वसाधारण वाढ

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११	अर्थसंकल्प, २०११-२०१२	तफावत वाढ (+) घट (-) (४)	शेरा (५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२०५५ पोलीस	६१४४.३२	६४०७.३२	(+) २६३	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे.
२०५९ सार्वजनिक बांधकामे	११६५.४४	६०१.१८	(-) ५६४.२६	सुधारित अंदाजामध्ये देखभाल व दुरुस्ती यांवरील खर्चाचा अंतर्भाव असल्यामुळे.
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	२०१.६७	१७४८.९५	(+) १५४७.२७	महागाई भत्त्यातील संभाव्य वाढीसाठी ठोक तरतूद करण्यात आलेली आहे.
२०७१ निवृत्ती वेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ	९१०२.६७	९१५५.९२	(+) ५३.२५	प्रत्यक्ष परिगणनेवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज
२०७५ संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	७४.६१	८५१.२७	(+) ७७६.६५	राज्य वित्त आयोगाच्या शिफारशीची अमलबजाणी करण्याकरिता तदर्थ तरतूद व नवीन लॉटरी योजना कार्यान्वित होणे अपेक्षित असल्याने.
२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण	२६५९८.५२	२९४५९.८३	(+) २८६१.३१	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	४१८१.८४	४३११.३०	(+) १२९.४७	वेतनावरील खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२२१५ पाणी पुरवठा व स्वच्छता	९०४.१७	११४६.८९	(+) २४२.७२	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२१६ गृहनिर्माण	२६०८.२६	२९०२.९४	(+) २९४.६८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२१७ नगर विकास	४३२४.१५	५१७४	(+) ८४९.८५	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण	५०१५.७५	५५४६.५३	(+) ५३०.७८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२३६ पोषण आहार	२१९३.७३	२३८४.५२	(+) १९०.७९	पोषण आहाराच्या दरात सुधारणा झाल्यामुळे
२२४५ नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी सहाय्य	१४१३.६२	४४६.८२	(-) ९६६.८०	सुधारित अंदाजामध्ये नैसर्गिक आपत्तींच्या विविध बाबींसाठी तरतूद अंतर्भूत असल्यामुळे
२४०१ पीक संवर्धन	२१५८.३०	१९९६.२२	(-) १६२.०८	सुधारित अंदाजात राष्ट्रीय कृषि विकास योजना, पीक विमा योजना तसेच कृषि विद्यापीठांसाठी निवृत्तीवेतनाची तरतूद अंतर्भूत असल्यामुळे.

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११	अर्थसंकल्प, २०११-२०१२	तफावत वाढ (+) घट (-)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२४२५ सहकार	१००८.१९	६७०.०४	(-) ३३८.१५	सुधारित अंदाजामध्ये राज्य कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना तसेच सहकारी पंतसंस्थांना कृषि व संलग्न क्षेत्रास पत पुरविण्यासाठी तदर्थ प्रदाने याकरिता तरतूद केल्यामुळे.
२५०५ ग्रामीण रोजगार	११८७.८०	९३२.०३	(-) २५५.७७	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२५१५ इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	११६०.८५	१६७०.९३	(+) ५१०.०९	१३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार विविध योजनांसाठी तरतूद व पर्यावरण संतुलित ग्राम योजनेसाठी तरतूद
२८०९ वीज	३५६८.५४	३२८४.४९	(-) २८४.०५	वीजेकरिता प्रत्यक्ष गरजेवर आधारित अर्थसहाय्याची तरतूद
२८५२ उद्योग	७६६.३९	४६४	(-) ३०२.३९	सुधारित अंदाजामध्ये सामूहिक प्रोत्साहन योजनेतर्गत राज्यातील लघु, मध्यम व मोठे उद्योगांना प्रोत्साहनेसाठी तरतूद केल्यामुळे
३०५३ नागरी विमानचालन	७७.१०	१८२.०४	(+) १०४.९४	विमानतळाच्या विकासासाठी तरतूद
३०५४ मार्ग व पूल	३४७३.७०	३०६३.४१	(-) ४१०.३०	सुधारित अंदाजामध्ये देखभाल व दुरुस्तीसाठी केलेल्या तरतुदीमुळे
३४५२ पर्यटन	३८२.३४	४८६.२२	(+) १०३.८८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.

भांडवली विभाग

भांडवली खर्च

अन्नधान्य व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्चावरील रु. ३१७.५६ कोटी तरतुदी व्यतिरिक्त २०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पात भांडवली लेख्यावरील खर्चासाठी रु. २२,१२१.३५ कोटी (निव्वळ) इतकी तरतूद केली आहे. एकूण भांडवली लेख्यावरील तरतुदीचे विकास क्षेत्रनिहाय वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

ए. सर्वसाधारण सेवांचा भांडवली लेखा		१,०१२.०३
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा		३,०१२.८६
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा		१८,४१४.०१
(एक) कृषि व संलग्न सेवांचा भांडवली लेखा		१,३६७.५०
(दोन) ग्रामीण विकासाचा भांडवली लेखा		३,३२१.८२
(तीन) डोंगराळ क्षेत्र कार्यक्रमांचा भांडवली लेखा		७२.४०
(चार) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा		८,२६५.६७
(पाच) उर्जेचा भांडवली लेखा		२,३२३.४६
(सहा) उद्योग व खनिजे यांचा भांडवली लेखा		७.२५
(सात) वाहतुकीवरील भांडवली लेखा		२,९५७.२३
(नऊ) सर्वसाधारण आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा		९८.६८
एकूण		२२,४३८.९०

कर्जे व आगाऊ रकमा (संवितरण) यांसाठी २०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पात रु. ८९८.७२ कोटींची तरतूद समाविष्ट करण्यात आली आहे. कर्जे व आगाऊ रकमांच्या महत्वाच्या बाबी खालीलप्रमाणे आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्जे इ.		३८३.४०
(२) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्याकरिता कर्जे		१३७.२५
(३) नगरविकासासाठी कर्जे		१२२.१३
(४) वीज प्रकल्पासाठी कर्जे		९१.९९
(५) सहकारासाठी कर्जे		५१.००
(६) ग्रामोद्योग व लघुउद्योगासाठी कर्जे		३६.९७

राखीव निधीच्या अंशदानाकरीता रु. ९३४.९० कोटी इतकी तरतूद निराळी ठेवण्यात आली असून त्यातील महत्वाच्या तरतुदी पुढीलप्रमाणे आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) रोजगार हमी निधी		३५७.००
(२) नैसर्गिक आपत्ती निवारण निधी		३४८.६२
(३) केंद्रीय मार्ग निधी		१००.००
(४) खनीज विकास निधी		९१.७४
(५) ग्रंथालय निधी		३७.४४

भारत सरकारकडून कर्जापोटी मिळणारे रु. २,८७२.११ कोटी अर्थसंकल्पात जमा दर्शविण्यात आले आहेत. त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

(एक) अल्पबचत गुंतवणुकीतील कर्ज म्हणून मिळणारा राज्याचा वाटा		१०००.००
(दोन) (१) योजनांतर्गत योजनांसाठी कर्ज		१०००.००
(२) केंद्रीय योजनांतर्गत योजनांसाठी व केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी कर्ज		८६९.६१
(३) अखिल भारतीय सेवा गृहनिर्माणासाठी कर्ज		२.५०
एकूण—दोन		१,८७२.११
एकूण		२,८७२.११

इतर संस्थांकडून रु. १,०००.०० कोटीचे कर्ज गृहीत धरण्यात आले आहे. त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक		१,०००.००
------------------------------------	-----------	----------

अर्थसंकल्पात रु. ४७४.५८ कोटीच्या कर्जाची एकूण वसुली जमा खाती नोंदलेली असून त्यात पुढील प्रमुख कर्ज अंतर्भूत आहेत :—

(रुपये कोटीत)

(१) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्ज इ.		२३३.०१
(२) पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्ज		५८.१९
(३) गृहनिर्माणासाठी कर्ज		५६.१३
(४) सहकारासाठी कर्ज		२७.१३
(५) मत्स्यव्यवसायासाठी कर्ज		२१.६१

विकास कार्यक्रम, २०११-१२

वार्षिक योजना सन २०११-२०१२ बाबत योजना आयोगाशी होणाऱ्या चर्चेच्या अधीन राहून या वर्षाच्या योजनेचे आकारमान रु. ४१,५०० कोटी इतके निश्चित करण्यात आले आहे. रु. ४१,५०० कोटी इतक्या नियतव्ययापैकी सन २०११-२०१२ च्या अर्थसंकल्पात रु. ४१,२७९.९६ कोटी इतकी तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. अर्थसंकल्पीत रु. ४१,२७९.९६ कोटी पैकी रु. ४३१९.५० कोटी जिल्हा योजनांसाठी आहे.

२. रु. ४१,२७९.९६ कोटी इतका नियतव्यय राज्य अर्थसंकल्पात उपलब्ध आहे. त्यापैकी अर्थसंकल्पामध्ये रु. २१६७७.९१ कोटी एवढ्या रकमेची तरतूद महसुली लेख्यावरील असून रु. १९,१५४.८८ कोटी भांडवली लेख्यावरील आणि रु. ४४७.१७ कोटी कर्ज व आगाऊ रक्कम यांवरील आहे.

३. अर्थसंकल्पात केंद्रीय व केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी रु. ४८०४.९९ कोटी रुपये एवढ्या नियत खर्चाची तरतूद करण्यात आली आहे. (तेवढीच रक्कम जमा खाती दर्शवण्यात आली आहे.) यापैकी रु. ४५१०.५४ कोटी रुपयांची तरतूद महसुली लेख्यावरील व उर्वरित रु. २९४.४५ कोटी रुपयांची तरतूद भांडवली लेख्यावरील व ऋणांवरील नियत खर्चासाठी असेल.

एकूण रु. ३८८१.२४ कोटींची तरतूद जनजाती क्षेत्र उपयोजनेसाठी करण्यात आली आहे. ही तरतूद राज्य योजनेखालील रु. ३६९३.५० कोटी व केंद्र पुरस्कृत व केंद्रीय योजनेखालील रु. १८७.७४ कोटी करण्यात आली आहे.

वार्षिक योजना २०११-२०१२ यातील अर्थसंकल्पीत नियतव्ययाची क्षेत्रनिहाय विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

			वार्षिक योजना २०११-२०१२ (नियतव्यय)
१. कृषी व संलग्न सेवा	. .	. .	२८२६.७४
२. ग्रामीण विकास	. .	. .	११४४.०७
३. विशेष क्षेत्र कार्यक्रम	. .	. .	१८५.४८
४. पाटबंधारे पूर नियंत्रण	. .	. .	७,५७७.२९
५. ऊर्जा	. .	. .	२,९९६.३६
६. उद्योग व खनिजे	. .	. .	३०२.३५
७. वाहतूक व रस्ते	. .	. .	४,६२५.४९
८. विज्ञान तंत्र शास्त्र व पर्यावरण	. .	. .	२८.५०
९. सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	. .	. .	७३८.८८
१०. सामाजिक सेवा	. .	. .	१९२९६.६२
११. सर्वसाधारण सेवा	. .	. .	१,४०९.८७
१२. इतर कार्यक्रम	. .	. .	३६८.३५
एकूण	. .	. .	४१,५००.००

एकूण वित्तीय स्थिती

सन २०११-२०१२ मधील एकूण अर्थसंकल्पीय स्थिती पुढे दर्शविल्याप्रमाणे रु. ६७८.३७ कोटींची तूट दर्शविते :—

							(रुपये कोटीत)
							अर्थसंकल्पीय अंदाज
							२०११-२०१२
महसुली लेखा—							
महसुली जमा	..	..	..	..	..	..	१,२१,५०३.९२
महसुली खर्च	..	..	..	..	..	..	१,२१,४४५.७१
एकूण—महसुली आधिक्य							५८.२१
भांडवली लेखा—							
जमा रकमा—							
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	..	..	..	..	..	..	२४,०००.००
केंद्र सरकारची कर्जे	..	..	..	..	..	..	१,८७२.११
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	..	..	..	..	..	..	४७४.५८
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	..	..	..	..	..	..	९३४.९०
लोकलेखा—इतर	..	..	..	..	..	..	३,४८,२०२.३९
एकूण—जमा रकमा							३,७५,४८३.९८
खर्च—							
भांडवली खर्च (निव्वळ)	..	..	..	..	..	..	२२,४३८.९०
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	..	..	..	..	..	..	८,८२७.०८
केंद्र सरकारची कर्जे	..	..	..	..	..	..	५१४.४५
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	..	..	..	..	..	..	८९८.७२
लोकलेखा-राखीव निधीतून केलेला खर्च	..	..	..	..	..	..	७८६.९०
लोकलेखा-इतर	..	..	..	..	..	..	३,४२,०२०.६२
एकूण—खर्च							३७,५४८६.६७
भांडवली लेखातील शिल्लक							-२.६९
शिल्लक							५५.५२
सुरुवातीची शिल्लक							- ५१३.८४
अर्थसंकल्पात समाविष्ट न केलेला योजनांतर्गत नियतव्यय							२२०.०४
तूट							६७८.३७

सुधीर श्रीवास्तव,
प्रधान सचिव, वित्त विभाग.

अनु- क्रमांक	विकास मंडळाचे नाव					नियतव्यय
(१)	(२)					(३)
१	विदर्भ विकास मंडळ	..	..	..	..	९,२१७.२३
२	मराठवाडा विकास मंडळ	..	..	..	..	५,१३४.२०
३	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	..	..	..	..	१६,३३५.२९
एकूण						३०,६८६.७२

INTRODUCTORY NOTE

Government accounts are kept in three parts, namely :—

Part-I	Consolidated Fund
Part-II	Contingency Fund
Part-III	Public Account.

The outlays on the various activities of Government are met from the Consolidated Fund which is made up of revenue receipts, loans raised and recoveries of loans and advances made by the State Government. Necessary demands for grants are placed before the Legislature before the beginning of the financial year and supplementary demands are presented from time to time in the course of the financial year for this purpose. The grants so passed by the Legislature are incorporated in an Appropriation Act or in Supplementary Appropriation Acts, authorising the necessary appropriations from the Consolidated Fund. These grants are made department-wise in respect of each major head of account controlled by the respective administrative departments of Mantralaya except for expenditure on Building Works, Tribal Area Sub-Plan and Plan provisions for removal of regional imbalance for which composite demands are obtained under concerned departments of Mantralaya. However, where it is not possible to obtain composite demand for removal of regional imbalance, the requisite provisions have been exhibited separately under the concerned functional major heads.

2. During the course of the year, however, occasions do arise when provisions made for certain items of expenditure are found inadequate or when urgent and emergent items of expenditure, not provided for in the budget have to be financed. To meet such situations, Government is empowered to meet additional expenditure in respect of approved items of expenditure by reappropriating savings, if available, under other items within the same grant. In case, where such savings are not forthcoming or a new item of expenditure has to be financed in anticipation of the approval of the Legislature, expenditure is initially met from the Contingency Fund set up under Article 267 (2) of the Constitution. The withdrawals from the Contingency Fund are recouped to the Fund by presenting supplementary demands to the Legislature, giving all the details of expenditure incurred in anticipation of the approval of the Legislature.

3. The third part of Government accounts viz. Public Account records transactions relating to public moneys other than those mentioned above. These transactions relate to Reserve Funds set up by Government. Transactions of banking nature, such as, temporary deposits by the public in the course of their dealing with Government, deposits of local bodies and remittances between different Governments or between different treasuries of the State Government, are also recorded in the Public Account. Investments of surplus cash balances of the State are also made through this account.

4. Since 1981-82 it has been the practice to present the State Budget to the State Legislature after the Central Budget is presented to the Parliament. The Budget Estimates for 2011-2012 include provisions for standing charges and for schemes already under execution after allowing for a normal increase over the current year level of expenditure as well as new schemes listed in the Budget Memorandum. Although the discussion on Demands will be completed and the Demands will be voted in current session of the Legislature, since the date of voting would extend in the months of April 2011 it is proposed to obtain a "Vote on Account" to meet the current expenditure of Government for the first two months of the year 2011-2012.

5. The variations in regard to the Revised Estimates and Actuals for the year 2009-2010, the Budget Estimates and the Revised Estimates of the year 2010-2011 and the salient features of the Budget Estimates, 2011-2012, are indicated below :—

I—ACTUALS, 2009-2010

A—REVENUE SECTION

The actuals for 2009-2010 reveals a deficit of Rs. 8005.68 crore against the deficit of Rs. 12,730.13 crore as estimated in the Revised Estimate, the deficit of Rs. 4724.45 is follows :—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2009-2010	Actuals, 2009-2010	Betterment (+) Worsening (—)
Receipts	...	...	...	88,498.41	86,910.29	1,588.12
Expenditure	...	...	...	1,01,228.54	94,915.97	6312.57
Surplus (+) or Deficit (—)	...			(—) 12,730.13	(—) 8005.68	(+) 4724.45

Further break-up of the above deficit is shown below :—

(A) Receipts—

(Rs. crore)

	Revised Estimates, 2009-2010	Actuals, 2009-2010	Variations
(a) Tax Revenue	63,959.36	67,354.45	(+) 3,395.09
(b) Non-Tax Revenue	7,054.70	8,352.61	(+) 1,297.91
(c) Grant-in-aid and Contribution	17,484.35	11,203.23	(—) 6,281.12
Total	88,498.41	86,910.29	(—) 1,588.12

The Revenue Receipts reveal a decrease of Rs. 1588.12 crore. comprising of decrease in “Grant-in-aid and contributions” (Rs. 6281.12 crore) and increase “Non Tax Revenue” (Rs. 1297.91 crore) and in “Tax Revenue” (Rs. 3395.09) crore. The increase in Tax Revenue is mainly shown as follow :—

The increase in Tax Revenue is mainly under “0020, Corporation Tax ” (Rs. 350.95 crore), “0030, Stamp and Registration Fees ” (Rs. 1449.43 crore), “0040, Sales Tax.” (Rs. 987.74 crore) and “0042 Taxes on Goods and Passengers” (Rs. 307.59 crore), “0045 Other Taxes and Duties on Commodities. and Services (Rs. 361.74 crores), However there is decrease in “0029, Land Revenue” (Rs. 113.44 crore), “0037, Customs (Rs. 347.12 crore), “0038, Union Excise Duty”, (Rs. 52.81 crore) and “0039, State Exise”, (Rs. 43.37 crore). “0044, Service Tax”, (134.10 crore).

The increase in Non-Tax Revenue is mainly due to 0075 “Miscellaneous General Services (Rs. 482.83 crore), 0202, “Education, Sports, Art and Culture ” (Rs. 180.17 crore), 0404, “Dairy Development” (Rs. 162.92 crore) 0515, “Other Rural Development Programme (Rs. 249.55 crore), 0853, “Non Ferrous Mining and Metallurgical Industries” (Rs. 212.16 crore) This increase is partly counterbalanced by less receipts in 0406, Forestry and Wild Life (Rs. 40.46 crore), 0801, Power (Rs. 319.79 crore).

The decrease of Rs. 6281.12 crore under Grant-in-aid and Contribution is mainly due to less receipts under 1601, Grant-in-aid from Central Government.

(B) Expenditure—

(Rs. crore)

	Revised Estimates, 2009-2010	Actuals, 2009-2010	Variations
(A) General Services	33,143.14	32,070.96	(—) 1072.18
(B) Social Services	45,569.08	41,004.66	(—) 4564.42
(C) Economic Services	21,366.25	20,371.93	(—) 994.32
(D) Grant-in-aid and Contributions	1,150.06	1,468.41	(+) 318.35
Total	1,01,228.54	94,915.97	(—) 6,312.57

The Revenue Expenditure reveals a decrease of Rs. 6,312.57 crore. The decrease in expenditure is under “ A—General Services ” (Rs. 1,072.18 crore), “ B-Social Services ” (Rs. 4,564.42 crore), “ C—Economic Services ” (Rs.994.32 crore) and moderate increase in “ D—Grant-in-Aid and Contributions ” (Rs. 318.35 crore).

The decrease in expenditure under “ A General Services ” is mainly under : “ 2014, Administration of Justice, (Rs. 69.60 crore), “ 2015, Elections, (Rs. 103.38 crore), 2029, “Land Revenue” (Rs. 64.51 crore), 2059, “Public Works (Rs. 485.83 crore) 2071, “Pension and other Retirement Benefits” (Rs. 201.64 crore) This decrease is partly conterbalanced by increase in expenditure in “ 2055, Police, (Rs. 70.60 crore),

The decrease in expenditure under “B- Social Services is mainly under, “2202, General Education, (Rs.1183.19 crore), “2210, Medical and Public Health, (Rs.334.79 crore), “2216, Housing ,(Rs.1515.18 crore), “2236, Nutrition,(Rs.364.83 crore), and “2245, Relief on account of Natural Calamities ,(Rs.310.27 crore), This decrease is partly counterbalanced by increase in expenditure in “2211, Family welfare, (Rs.31.60 crore).

The decrease in expenditure under "C-Economic Services is mainly under, "2505, Rural Employment, (Rs.126.43 crore), "2515, Other Rural Development Programmes, (Rs.98.87 crore), "2801, Power, (Rs.119.83 crore), "3054, Roads and Bridges, (Rs.329.45 crore), and "3451, Secretariate Economic Services, (Rs.211.12 crore), This decrease is partly counterbalanced by increase in expenditure in "2404, Dairy Development, (Rs.168.38 crore), "2701, Major and Medium Irrigation, (Rs.127.06 crore),

An increase of Rs.318.35 crore under " D-Grant-in-aid and Contributions " is under "3604, Compensation and Assignment to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions".

Capital Expenditure

In Capital Expenditure outside Revenue Account, as against Revised Estimates of Rs. 17126.41 crore, the Actual Expenditure is Rs. 17,428.66 crore, showing a increase of Rs. 302.25 crore.

The decrease in Capital expenditure is mainly under, "4210, Capital Outlay on Medical and Public Health, (Rs.62.60 crore), "4225, Capital Outlay on Welfare of Schedule Castes Scheduled Tribes and other backward Classes ,(Rs.225.33 crore), "4402, Capital Outlay on Soil and Water Conservation,(Rs.399.41 crore), "4405, Capital Outlay on Fisheries (Rs. 54.16 Crore), "4801 Capital Outlay on Power Projects (Rs. 207.55 Crore). This decrease is partly counterbalanced by increase in expenditure under "4408, Capital Outlay on Food Storage and Warehousing, (Rs.430.35 crore), "4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation (Rs.845.95 crore) and "5054, Capital Outlay on Roads and Bridges (Rs.100.06 crore).

Debt Section

Receipts—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2009-2010	Actuals, 2009-2010	Variations
(e) Public Debt	...	...	...	24,992.25	21,564.41	(—) 3,427.84
(f) Loans and Advances	...	...	...	337.93	514.84	(+) 176.91
Total				25,330.18	22,079.25	(—) 3,250.93

The Revised Estimates under " Public Debt—Receipts " is Rs. 24,992.25 crore. Against this, actuals are Rs. 21,564.41 crore indicating a decrease of Rs. 3,427.84 crore. Decrease under " 6003, Internal Debt of the State Government " (Rs. 2889.07 crore) is due to less withdrawals of Ways and Means Advances, and there is decrease in "6004 Loans and Advances from Central Government (Rs. 538.76 Crore)

There is increase in receipts under F- Loans and Advances " (Rs. 176.91 crore).

Disbursements—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2009-2010	Actuals, 2009-2010	Variations
(e) Public Debt	...	...	...	4,892.48	3,825.39	(—) 1,067.09
(f) Loans and Advances	...	...	...	1,385.78	1,261.08	(—) 124.70
Total				6,278.26	5,086.47	(—) 1,191.79

A decrease under " Repayment of Public Debt " is under " 6003, Internal Debt of the State Government " (Rs. 1,067.09 crore). There is a decrease of Rs. 124.70 crore under " Disbursement of Loans and Advances " which is due to decrease in expenditure under various heads.

II. REVISED ESTIMATES, 2010-2011
OVERALL FINANCIAL POSITION

The Budget Estimates for 2010-2011 anticipated deficit of Rs. 1378.14 Crore. The Revised Estimates, 2010-2011 reveal a deficit of Rs. 513.84 Crore as shown in column (3) of the statement below :—

(Rs. Crore)

(1)	Budget Estimates, 2010-2011 (2)	Revised Estimates, 2010-2011 (3)
Revenue Account—		
Revenue Receipts ...	97043.90	107159.23
Revenue Expenditure ...	104698.41	112846.88
Revenue Deficit(—) ...	7654.50	5687.65
Capital Account—		
Receipts—		
Internal Debt of the State Government ...	29159.25	24698.36
Central Loans ...	1103.96	808.42
Loans and Advances by the State Government ...	354.37	577.82
Public Account—Contributions to Reserve Funds ...	918.30	1045.36
Public Account—Other ...	273517.90	433196.41
Total Receipts ...	305053.77	460326.37
Capital Account		
Expenditure—		
Capital Outlay (Net) ...	16280.52	18823.27
Internal Debt of the State Government ...	7311.40	5291.84
Central Loans ...	496.50	482.03
Loans and Advances by State Government ...	713.05	1108.59
Public Account-Expenditure met from Reserve Funds ...	768.89	565.70
Public Account—Other ...	271969.62	428200.70
Total Expenditure ...	297539.98	454472.13
Surplus / Deficit on Capital Account ...	7513.78	5854.24
Surplus/Deficit(—) ...	—140.72	166.59
Opening Balance ...	—1237.42	—680.43
Surplus/Deficit(—) ...	(—)1378.14	—513.84

REVISED ESTIMATES, 2010-2011
REVENUE SECTION

The receipts shows an increase of Rs. 10115.33 crore and expenditure shows a increase of Rs. 8148.47 crore. Increase in revenue receipts is mainly due to Sales Tax and Stamps and Registration Fee. State's own tax revenue and share of central taxes are showing increase in collection .

. The major items of variations in the budgeted receipts and expenditure and the revised estimates are indicated in the statement below:—

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Budget Estimates, 2010-2011 (2)	Revised Estimates, 2010-2011 (3)	Variation Increase(+) / Decrease(—) (4)	Remarks (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	4538.12	4463.39	(-) 74.73	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2010-11 of Government of India.
0021, Taxes on income other than Corporation Tax	2017.92	2358.65	(+) 340.73	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2010-11 of Government of India.
0029, Land Revenue	1647.74	1195.61	(-) 452.13	Revised Estimates are based on the trend of actual receipts during the year.
0030, Stamps & Registration Fee	10478.86	14140.26	(+) 3661.40	Revised Estimates take into account the bouyancy in real estate sector
0037, Customs	1758.62	1996.80	(+) 238.18	Revised Estimates are based on the Revised Estimates 2010-11 of Government of India.
0040 Sales Tax	35986.18	40815.00	(+) 4828.82	Revised Estimates are based on the trend of actual receipts during the year.
0043 Taxes and Duties on Electricity	3800.00	4685.68	(+) 885.68	Revised Estimates are based on the trend of actual receipts during the year.
0045 Other Taxes and Duties on Commodities and Services	918.81	1041.38	(+) 122.57	Revised Estimates are based on the trend of actual receipts during the year.
0049 Interest Receipts	971.95	1620.92	(+) 648.97	Increase is due to more investment in treasury bills.
0055 Police	175.25	312.98	(+) 137.73	Revised Estimates includes the increase in charges of providing police personnel
0075, Miscellaneous General Services	1710.65	236.41	(-) 1474.23	Non Implementation of New Lottery Schemes
0217, Urban Development	1205.76	255.75	(-) 950.00	Budget Estimate includes anticipated increase in income due to sale of FSI which was not realised.
1601, Grant-in-aid from Central Government.	12106.57	13250.89	(+) 1144.32	Increase is mainly due to more grants for centrally sponsored schemes and non plan grants.
Expenditure				
2014 Administration of Justice	837.54	1004.13	(+) 166.59	Provision to implement the recommendation of Hon. Justice Padmanabhan Committee.
2041 Taxes on Vehicles	417.36	552.56	(+) 135.20	Increase is mainly due to provision for subsidy to MSRTC.
2049 Interest Payment	15959.81	15565.55	(-) 394.26	Less Loan received during the year 2009-2010 and 2010-2011.
2053, District Administration	2812.02	2620.27	(-) 191.75	Savings under certain schemes.
2055 Police	5939.03	6144.32	(+) 205.28	Provision for purchase of motor vehicles and provision for Anti Naxalite programme and provision for uniform articles.
2059 Public Works	958.40	1165.44	(+) 207.04	More expenditure on maintenance and repairs

(Rs. crore)

Major Head of Account	Budget Estimates 2010-2011	Revised Estimates 2010-2011	Variation Increase (+) Decrease(—)	Brief Explanation
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2070 Other Administrative Services	637.90	201.67	(-) 436.23	Lump provision on account of dearness allowances distributed to various functional heads
2071 Pension and Other Retirement	6664.57	9102.67	(+) 2438.10	Increase is due to revision of pension cases, increase in dearness pay, enhancement of gratuity limits etc.
2075 Miscellaneous General Services	1206.54	74.61	(-) 1131.93	Non utilisation of provision for implementation of recommendations of State Finance Commission and non implementation of new lottery scheme.
2202 General Education	25319.14	26598.52	(+) 1279.38	Increase is due to increase in salary expenditure and provision for recommendation of 13th Finance Commission for improving quality of education and provision for School Nutrition Programme.
2210 Medical and Public Health	3721.50	4181.84	(+) 460.34	Increase in salary expenditure and provision for Pradhan Mantri Swasthya Suraksha Yojana and NRHM
2215 Water Supply and Sanitation	796.18	904.17	(+) 108.00	Increase is due to additional plan outlay.
2216 Housing	2425.18	2608.26	(+) 183.08	Provision for Rural Housing Scheme and Civic amenities to SC population in Slum Pockets.
2217 Urban Development	3808.18	4324.15	(+) 515.97	Revised estimates included Grants to Municipal Corporations as per the recommendations of 13th Finance Commission.
2235 Social Security and Welfare	1733.10	2304.67	(+) 571.57	Revised estimates includes additional provision for various individual beneficiary schemes.
2236 Nutrition.	1905.09	2193.73	(+) 288.64	Revised estimate includes additional provision for ICDS Scheme.
2245 Relief on Account of Natural Calamities.	462.74	1413.62	(+) 950.88	Revised estimate includes additional provision for various natural calamities.
2401 Crop Husbandry	1455.59	2158.30	(+) 702.71	Additional Provision for Rashtriya Krishi Vikas Yojna and provision for Crop Insurance scheme and pensionary charges of Agricultural Universities.
2406 Forestry and Wild Life.	861.20	1003.84	(+) 142.64	Revised estimates includes provision made according to the recommendations of 13th Finance Commission.
2425 Co-operation	499.01	1008.19	(+) 509.18	Provision for State Debt Waiver and Debt Relief Scheme and Adhoc payment to Credit Co-Operative Bank for Financing Agriculture and Allied Sector.
2515 Other Rural Development Programme	2654.55	1160.85	(-) 1493.70	Redistribution of Lumpsum Plan Outlay.
2801 Power	2618.07	3568.54	(+) 950.46	Subsidy to the Distribution/Transmission Licencee for reduction in Agriculture and Powerloom Tariff and Grant-in-aid to M.S.E.B. holding companys.
2852 Industries.	467.07	766.39	(+) 299.32	Incentives to small, medium/large industries and mega projects in the state under package scheme of Incentives
3054 Roads and Bridges	2500.93	3473.70	(+) 972.77	Increase in maintenance expenditure
3451 Secretariat-Economic Services.	883.97	499.94	(-) 384.03	Based on sanctioned plan allocation.
3454 Census, Survey and Statistics.	34.25	137.11	(+) 102.86	Provision for Census 2011.
3604 Compensation and Assignments to Local Bodies	703.71	930.79	(+) 227.08	Based on Sanctioned Plan allocation.

CAPITAL SECTION

The Revised Estimates 2010-2011 have been placed at Rs. 18,823.27 crore against the Budget Estimates 2010-2011 Rs. 16280.52 crore as under :—

(Rs. crore)

		Budget Estimates, 2010-2011	Revised Estimates, 2010-2011
(a) Capital Outlay on Food Transaction	...	254.58	606.63
(b) Capital Outlay on Schemes other than Food Transactions	...	16,025.94	18,216.64
	Total ...	16,280.52	18,823.27

Capital outlay other than Food transaction shows an increase of Rs. 2190.70 crore. Against the Budget Estimates 2010-2011 of Rs. 354.37 crore for Loans and Advances, the Revised Estimates, 2010-2011 are Rs. 577.82 crore showing an increase of Rs. 223.45 crore. On the disbursement side of Loans and Advances, Budget Estimates were Rs. 713.05 crore and the Revised Estimates are Rs. 1,108.59 crore, resulting in an increase of Rs. 395.54 crore.

The Budget Estimates, 2011-2012 reveal a surplus of Rs. 58.21 crore on Revenue account on the basis of existing level of tax rates. The estimates are as follows :—

(Rs. crore)

A. Tax Revenue—

(a) Taxes on Income and Expenditure...	...	...	...	...	9,968.36
(b) Taxes on Property and Capital Transactions...	...	...	...	...	17,184.71
(c) Taxes on Commodities and Services	...	...	...	...	70,251.05

Total—A	...	97,404.12
---------	-----	-----------

(a) Interest Receipts, Dividends and Profits

(b) Other Non-Tax Revenue—	...	...	...	...	1,233.00
(i) General Services	...	...	...	...	1115.18
(ii) Social and Community Services	...	...	...	...	2,061.97
(iii) Economic Services	...	...	...	...	5,317.99

Total—B	...	9,730.83
---------	-----	----------

(a) Grants-in-aid from Central Government—

(i) State Plan Schemes	...	7314.96
(ii) Central Plan Scheme and Centrally Sponsored Plan Schemes	...	3917.78
(iii) Non Plan Grant	...	3136.23

Total—C	...	14,368.97
---------	-----	-----------

Total—Revenue Receipts	...	121,503.92
------------------------	-----	------------

A. General Services

B. Social Services	...	...	...	...	...	...	56,551.53
C. Economic Services	...	...	...	...	...	...	20,083.24
D. Grants-in-aid and Contributions	...	...	...	...	...	...	852.78

Total—Revenue Expenditure	...	1,21,445.71
---------------------------	-----	-------------

Surplus/Deficit(—)	...	(+) 58.21
--------------------	-----	-----------

The comparative position of the Revised Estimates, 2011-2012 and Budget Estimates, 2011-2012 is as follows :—

(Rs. crore)

						Revised Estimates, 2010-2011	Budget Estimates, 2011-2012	
Revenue Receipts	...	...	...	...	...	107,159.23	121,503.92	
Revenue Expenditure	...	...	...	...	...	112,846.88	121,445.71	
Revenue Surplus/Deficit(—)						...	(—) 5687.65	(+) 58.21

The Budget Estimates, 2011-2012 provide for standing charges as well as new items. Main items of variations in Revised Estimates, 2010-2011 and Budget Estimates, 2011-2012, and brief reasons thereof are indicated in the sub-joined statement.

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Revised Estimates, 2010-2011 (2)	Budget Estimates, 2011-2012 (3)	Variation Increase (+) Decrease (—) (4)	Explanation (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	4463.39	5542.35	(+) 1078.96	The estimates are based on the devolutions from the Central Government.
0021, Taxes on Income Other than Corporation Tax.	2358.65	2726.01	(+) 367.36	The estimates are based on the devolutions from the Central Government.
0029, Land Revenue	1195.61	1497.13	(+) 301.52	Increase is due to revision of lease rent.
0030, Stamps & Registration Fee	14140.26	15677.14	(+) 1536.87	Budget Estimates based on expected buoyancy in real estate sector.
0037, Customs	1996.80	2322.52	(+) 325.72	The estimates are based on the devolutions from the Central Government.
0038, Union Excise Duties	1452.60	1771.37	(+) 318.77	The estimates are based on the devolutions from the Central Government.
0039 State Excise Duties	5800.00	8500.00	(+) 2700.00	Increase is due to additional resource mobilisation through state excise
0040 Sales Tax	40815.00	46000.00	(+) 5185.00	Budget Estimates based on expected buoyancy in economy.
0041 Taxes on Motor Vehicles	3471.00	4000.00	(+) 529.00	Budget Estimates based on expected buoyancy in sale of motor vehicles.
0043 Taxes & Duties on Electricity	4685.68	4400.00	(-) 285.68	Based on Actual Trends.
0044, Service Tax	1138.65	1345.37	(+) 206.72	The estimates are based on the devolutions from the Central Government.
0217, Urban Development	255.75	1249.68	(+) 993.93	Increase is due to anticipated sale of additional FSI.
1601, Grant-in-aid from Central Government	13250.89	14368.97	(+) 1118.08	Increase in central assistance for various schemes.
Expenditure				
2049 Interest Payments	15565.55	17540.13	(+) 1974.58	Increase is due to loans received during the course of the year
2053 District Administration	2620.27	3038.19	(+) 417.92	Normal Increase in Salary and Pensions
2055 Police	6144.32	6407.32	(+) 263.00	Increase in salary expenditure
2059 Public Works	1165.44	601.18	(-) 564.26	Revised estimates include expenditure on maintenance and repairs.
2070 Other Administrative Services	201.67	1748.95	(+) 1547.27	Budget Estimates include Lumpsum provision for increase in dearness allowance.
2071 Pension and Other Retirement Benefits	9102.67	9155.92	(+) 53.25	Budget Estimates based on actual requirement.
2075 Miscellaneous General Services	74.61	851.27	(+) 776.65	Adhoc provision for implementation of recommendations of Maharashtra State Finance Commission and implementation of new lottery scheme.
2202 General Education	26598.52	29459.83	(+) 2861.31	Increase in salary expenditure
2210 Medical and Public Health	4181.84	4311.30	(+) 129.47	Increase in salary expenditure

Major Head of Account	Revised Estimates 2010-2011	Budget Estimates 2011-2012	Variation Increase(+) Decrease(-)	Brief Explanation
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2215 Water Supply and Sanitation	904.17	1146.89	(+) 242.72	Based on sanctioned plan allocation.
2216 Housing	2608.26	2902.94	(+) 294.68	Based on sanctioned plan allocation.
2217 Urban Development	4324.15	5174.00	(+) 849.85	Based on sanctioned plan allocation.
2225 Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Class	5015.75	5546.53	(+) 530.78	Based on sanctioned plan allocation.
2236 Nutrition	2193.73	2384.52	(+)190.79	Increase is due to revision of the rate of diet charges
2245 Relief on Account of Natural Calamities	1413.62	446.82	(-) 966.80	Revised estimates include expenditure on account of various disaster relief schemes.
2401 Crop Husbandry	2158.30	1996.22	(-) 162.08	Revised estimates includes additional Provision for Rashtriya Krishi Vikas Yojana and Provision for Crop Insurance and pensionary charges for Agricultural Universities.
2425 Co-operation	1008.19	670.04	(-)338.15	Revised estimates include provision for State Debt waiver and Debt Relief Scheme for Farmers.
2505 Rural Employment	1187.80	932.03	(-)255.77	Based on sanctioned plan allocation
2515 Other Rural Development	1160.85	1670.93	(+) 510.09	Increase is due provision as per the recommendation of 13th finance commission and provision for Paryavaran Santulit Samrudha Gram scheme
2801 Power	3568.54	3284.49	(-) 284.05	Provision of subsidy as per actual requirement
2852 Industries	766.39	464.00	(-) 302.39	Revised estimates include provision for Incentives to small, medium/large industries and mega projects in the state under package scheme of Incentives.
3053 Civil Aviation	77.10	182.04	(+) 104.94	Provision for development of aerodromes / air strips.
3054 Roads and Bridges	3473.70	3063.41	(-) 410.30	Revised estimates includes provision for maintainace expenditure.
3452 Tourism	382.34	486.22	(+) 103.88	Based on sanctioned plan allocation

CAPITAL SECTION

Capital Expenditure

Excluding the provision of Rs. 317.56 crore on account of Capital Outlay on Food Rs. 22121.35 crore (Net) are provided in the Budget Estimates 2011-2012. The sectoral classification of the total Capital account provisions are as follow :—

(Rs. crore)

A.. Capital Account of General Services	1,012.03
B. Capital Account of Social Services	3,012.86
C. Capital Account of Economic Services	18,414.01
(a) Capital Account of Agriculture and Allied Services.	1,367.50
(b) Capital Outlay on Rural Development Programmes	3,321.82
(c) Capital Outlay on Hill areas	72.40
(d) Capital Account of Irrigation and Flood Control.	8,265.67
(e) Capital Account of Energy.	2,323.46
(f) Capital Account of Industry and Minerals.	7.25
(g) Capital Account of Transport.	2,957.23
(h) Capital Account of General Economic Services.	98.68
Total	22,438.90

A Provision of Rs. 898.72 crore for Loans and advances(disbursement) has been included in the Budget Estimates 2011-2012. The important items of Loans and Advances are as under :—

					(Rs. crore)
(1) Loans to Government Servants, etc.	...	...	...	...	383.40
(2) Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes					137.25
(3) Loans for Urban Development	...	...	...	...	122.13
(4) Loans for Power Projects				...	91.99
(5) Loans for Co-operation.	...	...	...	...	51.00
(6) Other Loans to Industries and Minerals	...	...	...	...	36.97

A provision of Rs. 934.90 crore has been transferred to Funds for expenditure to be met from Reserve Funds.

Important provisions are as follow :—					(Rs. crore)
(1) Employment Guarantee Fund	...	...	...	...	357.00
(2) Natural Calamity Relief Fund	...	...	...	...	348.62
(3) Central Road Fund	...	...	...	...	100.00
(4) Mining Development Fund		...	...	...	91.74
(5) Library Fund	...	...	...	...	37.44

Credit has been taken in the budget for Rs. 2,872.11 crore on account of Loans from the Government of India as shown below :—

					(Rs. crore)
1. Special securities issued to National Small Saving fund of Central Government	...				1000.00
2. (i) Loans for State Plan Schemes					1000.00
(ii) Loans for Central Plan Schemes and Centrally Sponsored Schemes	...	...			869.61
(iii) Loans for A. I. S. Housing	...	...	...	...	2.50
				Total 2	1872.11
				Total	2872.11

Credit of Rs. 1000.00 crore is assumed from other Bodies as shown below :— (Rs. Crore)

National Agricultural and Rural Development Bank	...	...	...	1000.00
--	-----	-----	-----	---------

Credit has also been taken in the budget on account of total loan recovery of Rs. 474.58 crore comprising mainly the following loans :— (Rs. crore)

(1) Loans to Government servants, etc	...	...	...	...	233.01
(2) Loans for Water Supply and Sanitation	...	...	...	...	58.19
(3) Loans for Housing	...	...	...	...	56.13
(4) Loans for Co-operation	...	...	...	...	27.13
(5) Loans for Fisheries	...	...	...	...	21.61

DEVELOPMENT PROGRAMME, 2011–2012

The annual plan for the year 2011-2012 contemplates a development programme of Rs. 41500 crore awaiting consultation with Planning Commission. Out of the total plan allocation of Rs. 41500 the amount of Rs. 41279.96 crore in 2011-2012, is proposed to be budgeted. Budgeted amount of Rs. 41279.96 crore includes Rs. 4319.50 crore for District Plan.

An amount of Rs. 41279.96 crore has been provided in the Budget Estimate of which Rs. 21677.91 crore are on Revenue Account, Rs. 19154.88 crore on Capital Account and Rs. 447.17 crore on Loans and Advances.

The Budget also provides for Rs. 4804.99 crore with equal credit for Central and Centrally Sponsored Schemes of which Rs. 4510.54 crore is on Revenue Account and balance Rs. 294.45 crore on Capital Account which is inclusive of Debt.

A total provision of Rs. 3,881.24 crore is made for Tribal Area Sub Plan. This is made up of Rs. 3,693.50 crore under State Plan and Rs. 187.74 crore under Centrally Sponsored and Central Plan.

Sectorwise position of the plan outlay for the year 2011-2012 is as follows :—

(Rs. crore)

Sector	Annual Plan 2011-2012 (Allocated)
1. Agriculture and Allied Services	2826.74
2. Rural Development	1144.07
3. Special Areas Programmes	185.48
4. Irrigation & Flood Control.	7577.29
5. Power.	2996.36
6. Industries and Mineral	302.35
7. Transport	4625.49
8. Science, Technology and Environment.	28.50
9. General Economic Services.	738.88
10. Social and Community Services.	19296.62
11. General Services.	1409.87
12. Other Programmes.	368.35
Grand Total	41500.00

OVERALL FINANCIAL POSITION

The overall position in 2011-2012 reveals a Deficit of Rs. 678.37 crore as follow:-

								(Rs. crore)
								Budget Estimates
								2011-2012
Revenue Account—								
Revenue Receipts	...	...	...	...	...	...	...	121503.92
Revenue Expenditure	...	...	...	...	...	...	...	121445.71
Revenue Surplus							...	58.21
Capital Account—								
Receipts—								
Internal Debt of the State Government							...	24000.00
Central Loans	...	...	...	...	...	...	...	1872.11
Loans and Advances by the State Government				...	...	...	...	474.58
Public Account—Contributions to Reserve Funds				...	...	...	...	934.90
Public Account—Other		...	...	...	...	...	...	348202.39
Total Receipts							...	375483.98
Capital Account—								
Expenditure—								
Capital Outlay (Net)	...	...	...	...	...	...	...	22438.90
Internal Debt of the State Government				...	...	...	...	8827.08
Central Loans	...	...	...	...	...	...	...	514.45
Loans and Advances by the State Government				...	...	...	...	898.72
Public Account—Expenditure met from Reserve Funds				...	...	...	...	786.90
Public Account—Other	...	...	...	...	...	...	...	342020.62
Total Expenditure							...	375486.67
Deficit on Capital Account							...	—2.69
Surplus							...	55.52
Opening Balance							...	—513.84
Unbudgeted Plan Outlay							...	220.04
Deficit							...	678.37

SUDHIR SHRIVASTAVA,
Principal Secretary, Finance Department.

Statement to be included in the Budget Estimates 2011-2012
Summary of Expenditure and Schedule of Appropriation

ANNEXURE

Statement of allocation of Annual Plan Funds by the Governor of Maharashtra for the year 2011-2012 under Article 371 (2) of the Constitution of India and Clause 7 of the Development Boards for Vidarbha, Marathwada and the Rest of Maharashtra Order, 1994.

The total funds available to the State Government for Plan expenditure during the year 2011-2012 are estimated to be Rs. 41500.00 crore. From the total available funds a sum of Rs. 10813.28 crore has to be set aside for expenditure on schemes and projects which shall benefit to the State as a whole and for the schemes/projects which are non divisible. Overall allocation of the remaining amount of Rs. 30686.72 crore over the areas of the three Development Boards as approved by the Honourable Governor are as follows :—

Table of allocations of Plan expenditure by the Honourable Governor for the year 2011-2012.

Sr. No.	Board				Outlay (Rs. in crores)
(1)	(2)				(3)
1	Vidarbha Development Board	...	...	...	9217.23
2	Marathwada Development Board	...	...	...	5134.20
3	Rest of Maharashtra Development Board	...	...		16335.29
Total ...					30686.72

२००९-२०१० च्या प्रत्यक्ष रकमा, २०१०-२०११ चा अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज

आणि २०११-२०१२ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज

यांचे शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे

STATEMENT SHOWING MAJOR HEADWISE FIGURES OF ACTUALS, 2009-2010

BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2010-2011

AND

BUDGET ESTIMATES, 2011-2012

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

महसुलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND एक—महसुली जमा 1. REVENUE RECEIPTS ए. कर महसूल— A. Tax Revenue— (ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर— (a) Taxes on Income and Expenditure—				
निगम कर 0020, Corporation Tax—	33,94,37,00	45,38,12,00	44,63,39,00	55,42,35,00
निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर 0021, Taxes on Income other than Corporation Tax—	18,90,82,14	20,17,92,00	23,58,65,00	27,26,01,00
कृषी उत्पन्नावरील कर 4 0022, Taxes on Agricultural Income	4	..	..	..
उत्पन्न व खर्च यांवरील इतर कर 0028, Other Taxes on Income and Expenditure—	16,12,35,51	16,08,14,00	16,08,14,00	17,00,00,00
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	68,97,54,69	81,64,18,00	84,30,18,00	99,68,36,00
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर— (b) Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल 0029, Land Revenue	7,14,03,94	16,47,74,22	11,95,60,72	14,97,13,06
मुद्रांक व नोंदणी फी 0030, Stamps and Registration Fees	1,07,73,64,79	1,04,78,86,10	1,41,40,26,50	1,56,77,13,87
संपदा शुल्क 0031, Estate Duty	...	...	...	...
संपत्ती कर 0032, Taxes on Wealth	7,68,00	9,91,00	9,15,00	10,44,00
शेतजमिनीव्यतिरिक्त इतर स्थावर मालमत्तेवरील कर 0035, Taxes on Immovable Property other than Agricultural Land	..	..	..	..
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,14,95,36,73	1,21,36,51,32	1,53,45,02,22	1,71,84,70,93

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND				
दोन—महसुली जमा II. EXPENDITURE MET FROM REVENUE				
ए. सर्वसाधारण सेवा— A. General Services—				
(ए) राज्याची अंगे— (a) Organs of State—				
संसद/राज्य/संघ राज्यक्षेत्र विधानमंडळे ... 2011, Parliament/State/Union Territory Legislatures	55,13,14	80,32,04	1,13,85,85	1,26,24,02
राष्ट्रपती/उप राष्ट्रपती/राज्यपाल/संघ राज्यक्षेत्रांचे प्रशासक ... 2012, President/Vice-President/Governor/Administrator of Union Territories.	8,83,34	9,52,65	9,73,46	10,08,51
मंत्रिपरिषद ... 2013, Council of Ministers	8,78,25	10,78,89	10,63,03	16,56,55
न्यायदान ... 2014, Administration of Justice	6,50,87,58	8,37,53,68	10,04,13,06	10,33,54,88
निवडणुका ... 2015, Elections	4,25,05,28	1,45,09,74	1,40,73,70	81,80,34
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	11,48,67,59	10,83,27,00	12,79,09,10	12,68,24,30
(बी) आर्थिक सेवा (b) Fiscal Services—				
(एक) उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली— (i) Collection of Taxes on Income and Expenditure				
उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली ... 2020, Collection of Taxes on Income and Expenditure	15,10,00	19,65,24	19,51,24	19,68,70
एकूण—(एक)/ Total—(i) ...	15,10,00	19,65,24	19,51,24	19,68,70
(दोन) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील करांची वसुली (ii) Collection of Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल ... 2029, Land Revenue	1,73,99,43	3,05,56,41	2,70,76,99	3,35,69,61
मुद्रांक व नोंदणी ... 2030, Stamps and Registration	1,05,29,15	1,00,30,55	1,35,35,02	1,14,14,97
एकूण—(दोन)/ Total—(ii) ...	2,79,28,58	4,05,86,96	4,06,12,01	4,49,84,58
(तीन) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील करांची वसुली— (iii) Collection of Taxes on Commodities and Services—				
राज्य उत्पादन शुल्क ... 2039, State Excise	62,96,40	68,12,06	69,53,52	77,39,81
विक्रीकर ... 2040, Sales Tax	2,86,30,09	3,23,32,53	3,24,89,95	3,48,29,35
वाहनांवरील कर ... 2041, Taxes on Vehicles	8,92,91,87	4,17,36,24	5,52,55,74	6,23,72,46
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क ... 2045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services	36,84,90	50,21,22	47,31,12	49,91,19
एकूण—(तीन)/Total—(iii) ...	12,79,03,26	8,59,02,05	9,94,30,33	10,99,32,81

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर— (c) Taxes on Commodities and Services—				
शुल्क 0037, Customs	11,54,36,00	17,58,62,00	19,96,80,00	23,22,52,00
संघ उत्पादन शुल्क 0038, Union Excise Duty	9,29,85,64	14,32,34,00	14,52,60,00	17,71,37,00
राज्य उत्पादन शुल्क 0039, State Excise	50,56,63,46	58,00,00,00	58,00,00,00	85,00,00,00
विक्रीकर 0040, Sales Tax	3,26,76,01,97	3,59,86,18,00	4,08,15,00,00	4,60,00,00,00
वाहनांवरील कर 0041, Taxes on Vehicles	26,82,29,54	28,60,00,00	34,71,00,00	40,00,00,00
माल उतारू यांवरील कर 0042, Taxes on Goods and Passengers	9,76,59,51	7,38,57,00	7,38,57,00	8,12,43,00
विजेवरील कर व शुल्क 0043, Taxes and Duties on Electricity	32,89,32,04	38,00,00,00	46,85,68,07	44,00,00,00
सेवा कर 0044, Service Tax	8,70,97,93	11,26,33,00	11,38,65,00	13,45,37,00
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क... 0045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services	13,25,47,02	9,18,81,39	10,41,38,29	10,99,36,43
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	4,89,61,53,11	5,44,20,85,39	6,11,39,68,36	7,02,51,05,43
एकूण—ए / Total—A ...	6,73,54,44,53	7,47,21,54,71	8,49,14,88,58	9,74,04,12,36
बी—कराव्यतिरिक्त महसूल— B. Non-Tax Revenue—				
(ए)इतर आर्थिक सेवा— (a) Other Fiscal Services—				
इतर आर्थिक सेवा 0047, Other Fiscal Services	7,73	..	..	..
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	7,73	..	..	..
(बी)व्याजाच्या जमा रकमा, लाभांश व नफा— (b) Interest Receipts, Dividends and Profits—				
व्याजाच्या जमा रकमा 0049, Interest Receipts	13,42,00,13	9,71,94,78	16,20,91,69	11,56,30,65
लाभांश व नफा 0050, Dividends and Profits	80,87,67	69,11,28	75,97,04	79,38,47
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	14,22,87,80	10,41,06,06	16,96,88,73	12,35,69,12

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
ए. सर्वसाधारण सेवा-चालू A. General Services—Contd.				
(चार) इतर आर्थिक सेवा (iv) Other Fiscal services				
इतर आर्थिक सेवा 2047, Other Fiscal Services	4,59,66	4,54,75	4,34,20	4,95,61
एकूण—(चार) / Total—(iv)	4,59,66	4,54,75	4,34,20	4,95,61
एकूण—(बी) / Total—(b)	15,78,01,50	12,89,09,00	14,24,27,78	15,73,81,70
(सी) व्याज प्रदान व ऋणसेवा— (c) Interest Payment and Servicing of Debt—				
ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यासाठी विनियोजन ... 2048, Appropriation for Reduction or Avoidance of Debt	8,31,00,00	9,01,00,00	9,01,00,00	10,08,00,00
व्याज प्रदान 2049, Interest Payments	1,41,10,49,56	1,59,59,80,69	1,55,65,54,97	1,75,40,13,19
एकूण—(सी) / Total—(c)	1,49,41,49,56	1,68,60,80,69	1,64,66,54,97	1,85,48,13,19
प्रशासकीय सेवा (d) Administrative Services				
लोकसेवा आयोग 2051, Public Service Commission	11,82,95	12,42,99	17,00,54	13,39,79
संकेतस्थान-सर्वसाधारण सेवा 2052, Secretariat General Services	1,38,33,28	1,73,44,34	2,09,06,89	2,83,18,66
जिल्हा प्रशासन 2053, District Administration	21,00,78,10	28,12,01,65	26,20,26,55	30,38,18,97
कोषागार व लेखा प्रशासन 2054, Treasury and Accounts Administration	1,23,34,48	1,49,31,49	1,71,86,83	1,84,73,76
पोलिस 2055, Police	47,15,44,56	59,39,03,20	61,44,31,59	64,07,31,73
तुरुंग 2056, Jails	1,23,75,94	1,32,79,17	1,34,44,39	1,67,02,52
पुरवठा व विनियोजन 2057, Supplies and Disposals	98,21	1,42,43	1,42,07	1,46,16
लेखनसामग्री व मुद्रण 2058, Stationery and Printing	1,08,45,19	1,19,62,50	1,27,35,13	1,15,34,16
सार्वजनिक बांधकामे 2059, Public Works	7,12,79,16	9,58,40,16	11,65,43,78	6,01,17,62
इतर प्रशासनिक सेवा 2070, Other Administrative Services	1,37,66,91	6,37,90,10	2,01,67,26	17,48,94,65
एकूण—(डी) / Total—(d)	81,73,38,78	1,09,36,38,03	1,07,92,85,03	1,25,60,78,02
(इ) निवृत्तिवेतने व संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा— (e) Pensions and Miscellaneous General Services—				
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ 2071, Pensions and Other Retirement Benefits	61,32,50,81	66,64,57,08	91,02,67,34	91,55,92,48
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा 2075, Miscellaneous General Services	96,87,75	12,06,54,34	74,61,45	8,51,26,76
एकूण—(इ) / Total—(e)	62,29,38,56	78,71,11,42	91,77,28,79	1,00,07,19,24
एकूण—ए / Total—A	3,20,70,95,99	3,80,40,66,14	3,91,40,05,67	4,39,58,16,45

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(सी) कराव्यतिरिक्त इतर महसूल— (c) Other Non-Tax Revenue—				
(एक) सर्वसाधारण सेवा (i) General Services—				
लोकसेवा आयोग 0051, Public Service Commission	12,11,60	14,30,30	14,34,93	17,73,80
पोलीस 0055, Police	1,63,45,45	1,75,24,91	3,12,97,66	3,75,05,18
तुरुंग 0056, Jails	8,31,89	17,34,00	17,05,38	19,33,00
पुरवठा व विनियोग 0057, Supplies and Disposals	2,56	6,00	6,00	6,00
लोखनसामग्री व मुद्रण 0058, Stationery and Printing	17,41,61	27,45,67	29,72,76	30,37,62
सार्वजनिक बांधकामे 0059, Public Works	1,62,30,90	1,55,95,35	1,56,94,05	1,65,61,30
इतर प्रशासनिक सेवा 0070, Other Administrative Services	1,54,03,18	1,39,44,18	1,39,44,00	1,46,41,00
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ यांच्या संबंधातील अंशदानाच्या व वसुलीच्या रकमा. 0071, Contributions and Recoveries towards Pension and Other Retirement Benefits.	44,59,11	43,14,14	53,77,42	43,14,14
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा 0075, Miscellaneous General Services	10,68,50,93	17,10,64,69	2,36,41,35	3,17,46,00
एकूण—(एक)/ Total—(i)...	16,30,77,23	22,83,59,24	9,60,73,55	11,15,18,04

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
बी. सामाजिक सेवा— B. Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती— (a) Education, Sports, Art and Culture—				
सर्वसाधारण शिक्षण	2,10,62,02,05	2,53,19,14,11	2,65,98,51,78	2,94,59,82,80
2202, General Education				
तंत्र शिक्षण	7,73,90,87	8,35,87,15	8,97,94,69	9,49,20,46
2203, Technical Education				
क्रीडा व युवक सेवा	1,91,73,13	2,34,90,27	2,46,48,74	3,16,70,64
2204, Sports and Youth Services				
कला व संस्कृती	1,80,15,78	1,80,20,24	2,51,11,39	2,14,53,40
2205, Art and Culture				
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	2,22,07,81,83	2,65,70,11,77	2,79,94,06,60	3,09,40,27,30
(बी) आरोग्य व कुटुंबकल्याण— (b) Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	32,83,35,60	37,21,49,82	41,81,83,81	43,11,30,49
2210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण	4,12,37,23	5,17,46,79	5,23,28,53	5,52,42,17
2211, Family Welfare				
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	36,95,72,83	42,38,96,61	47,05,12,34	48,63,72,66
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास— (c) Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता	7,12,48,66	7,96,17,54	9,04,17,13	11,46,89,30
2215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण	18,85,89,92	24,25,17,67	26,08,25,98	29,02,93,68
2216, Housing				
नगरविकास	43,40,20,40	38,08,17,98	43,24,14,72	51,73,99,94
2217, Urban Development				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	69,38,58,98	70,29,53,19	78,36,57,83	92,23,82,92
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण— (d) Information and Broadcasting—				
माहिती व प्रसिद्धी	39,73,81	38,79,19	49,47,66	49,15,33
2220, Information and Publicity				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	39,73,81	38,79,19	49,47,66	49,15,33
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण— (e) Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes—				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण	41,45,32,17	49,76,85,41	50,15,74,97	55,46,53,20
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes.				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	41,45,32,17	49,76,85,41	50,15,74,97	55,46,53,20

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(दोन) सामाजिक सेवा— (ii) Social Services—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती ...	3,08,96,52	1,28,79,48	1,75,41,45	1,75,31,22
0202, Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ...	2,34,30,38	2,26,10,73	2,25,95,04	2,37,41,27
0210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण ...	47,24,03	22,57,34	28,93,21	27,08,81
0211, Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता ...	47,69,34	15,39,25	15,39,25	14,62,29
0215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण ...	23,96,54	24,34,33	29,49,70	36,76,85
0216, Housing				
नगरविकास ...	1,36,58,57	12,05,75,50	2,55,75,00	12,49,68,00
0217, Urban Development				
माहिती व प्रसिद्धी ...	1,51,49	1,98,31	2,33,97	2,10,86
0220, Information and Publicity				
कामगार व सेवायोजन ...	62,66,73	42,42,77	69,21,81	51,81,70
0230, Labour and Employment				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ...	82,91,34	85,26,47	1,36,33,45	1,14,55,67
0235, Social Security and Welfare				
इतर सामाजिक सेवा ...	1,30,38,89	96,45,84	1,49,15,85	1,52,60,05
0250 Other Social Services				
एकूण—(दोन)/ Total—(ii)...	10,76,23,83	18,49,10,02	10,87,98,73	20,61,96,72
(तीन) आर्थिक सेवा (iii) Economic Services—				
पीक संवर्धन ...	1,27,03,74	42,40,96	80,45,21	48,64,39
0401, Crop Husbandry				
पशुसंवर्धन ...	27,33,90	19,08,19	25,91,17	29,04,37
0403, Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकास ...	4,87,30,00	5,30,64,60	4,34,88,19	4,21,49,07
0404, Dairy Development				
मत्स्यव्यवसाय ...	14,36,40	7,97,71	15,54,42	16,37,10
0405, Fisheries				
वनीकरण व वन्यजीवन ...	2,26,47,61	2,66,94,71	2,73,43,48	2,98,24,54
0406, Forestry and Wild Life				
अन्न साठवण व वखार ...	7,98,58	6,84,50	6,95,00	7,10,50
0408, Food Storage and Warehousing				
सहकार ...	97,27,64	99,88,31	1,05,54,20	1,10,17,55
0425, Co-Operation				
इतर कृषीविषयक कार्यक्रम ...	3,92,20	4,07,40	4,84,86	4,87,70
0435, Other Agricultural Programmes				

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(एफ) कामगार व कामगार कल्याण— (f) Labour and Labour Welfare—				
कामगार व सेवायोजन 2230, Labour and Employment	5,99,02,20	6,02,30,94	6,92,58,46	7,18,21,99
एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	5,99,02,20	6,02,30,94	6,92,58,46	7,18,21,99
(जी) समाजकल्याण आणि पोषण आहार— (g) Social Welfare and Nutrition—				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण 2235, Social Security and Welfare	14,79,12,21	17,33,09,75	23,04,66,76	22,99,09,19
पोषण आहार 2236, Nutrition	12,97,31,11	19,05,09,03	21,93,73,19	23,84,52,38
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य 2245, Relief on Account of Natural Calamities	5,48,57,29	4,62,74,10	14,13,62,00	4,46,82,00
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	33,25,00,61	41,00,92,88	59,12,01,95	51,30,43,57
(एच) इतर (h) Others—				
इतर सामाजिक सेवा 2250, Other Social Services	1,40,75	2,26,69	2,26,69	2,29,60
सेक्रेटरीएट-सामाजिक सेवा 2251, Secretariat Social Services	52,02,66	67,10,17	72,70,62	77,06,33
एकूण—(एच)/ Total—(h) ...	53,43,41	69,36,86	74,97,31	79,35,93
एकूण—बी/ Total—B ...	4,10,04,65,84	4,76,26,86,85	5,22,80,57,12	5,65,51,52,90
सी. आर्थिक सेवा— C. Economic Services—				
(ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम— (a) Agriculture and Allied Activities—				
पीक संवर्धन 2401, Crop Husbandry	16,09,85,57	14,55,58,62	21,58,29,64	19,96,21,80
मृद व जलसंधारण 2402, Soil and Water Conservation	25,99,27	27,67,37	29,98,47	30,76,55
पशुसंवर्धन 2403, Animal Husbandry	4,69,67,92	5,60,01,93	5,75,20,83	6,62,98,24
दुग्धव्यवसाय विकास 2404, Dairy Development	5,76,87,24	5,40,25,64	4,34,71,44	5,31,75,65
मत्स्यव्यवसाय 2405, Fisheries	1,13,58,95	1,37,56,84	1,43,25,79	1,28,12,99
वनीकरण व वन्यजीवन 2406, Forestry and Wild Life	7,42,53,66	8,61,19,65	10,03,83,95	10,72,59,22
अन्न, साठवण व वखार 2408, Food, Storage and Warehousing	1,25,56,02	1,47,04,35	1,48,82,37	1,49,21,18
कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण 2415, Agricultural Research and Education	4,40,68,34	5,12,98,96	5,69,69,09	5,54,07,36
सहकार 2425, Co-operation	23,55,40,56	4,99,01,47	10,08,19,02	6,70,03,81
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	64,60,17,53	47,41,34,83	60,72,00,60	58,52,74,79

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue				प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
जमीन सुधारणा	...	...	...	28,96,50	32,66,04	32,66,47	34,79,42
0506, Land Reforms							
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	...	...	...	3,00,64,95	43,66,15	1,05,14,82	1,05,14,91
0515, Other Rural Development Programmes							
डोंगराळ प्रदेश	...	...	...	1,84,32	1,02,50	52,00	52,00
0551, Hill Areas							
मोठे पाटबंधारे	...	...	...	6,14,66,80	7,54,83,83	8,10,31,50	8,31,70,19
0700, Major and Medium Irrigation							
मध्यम पाटबंधारे	...	...	...	1,97,91,36	1,98,03,03	1,98,06,03	2,09,45,25
0701, Major and Medium Irrigation							
लहान पाटबंधारे	...	...	...	63,69,52	71,24,45	74,63,26	75,63,54
0702, Minor Irrigation							
वीज	...	...	...	4,56,60,77	7,63,05,26	7,63,05,26	7,63,26,26
0801, Power							
पेट्रोलियम	...	...	...	3,33	..	..	..
0802, Petroleum							
ऊर्जेची अपारंपारिक साधने	...	...	...	19,44	10,21	12,39	12,39
0810, Non-Conventional Sources of Energy							
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग	...	...	...	3,43,66	1,20,00	2,26,18	1,40,00
0851, Village and Small Industries							
उद्योग	...	...	...	3,82,21	1,01,00	1,47,64	1,10,00
0852, Industries							
अलोहयुक्त खानकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	...	...	...	14,66,72,93	21,50,80,91	22,12,23,51	22,82,50,44
0853, Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries							
इतर उद्योग	...	...	...	1	..	18,15	18,15
0875, Other Industries							
भारतीय रेल्वे	...	...	...	4,29	..	..	..
1001, Indian Railways							
बंदरे व दीपगृहे	...	...	...	..	..	..	..
1051, Ports and Light Houses							
रस्ते व पूल	...	...	...	26,95,35	3,90,21	10,00,00	4,09,72
1054, Roads and Bridges							
मार्ग परिवहन	...	...	...	..	..	..	..
1055, Road Transport							
अंतरदेशीय जल वाहतूक	...	...	...	..	..	..	..
1056, Inland Water Transport							
पर्यटन	...	...	...	28,78	..	..	..
1452, Tourism							
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	...	...	...	65,10,56	42,63,60	89,60,60	72,11,60
1475, Other General Economic Services							
एकूण—(तीन)/ Total—(iii)	...	...	...	42,22,64,85	50,42,03,57	52,47,84,34	53,17,99,09
एकूण—सी / Total—C	...	...	...	69,29,65,91	91,74,72,83	72,96,56,62	84,95,13,85
एकूण—बी / Total—B	...	...	...	83,52,61,44	1,02,15,78,89	89,93,45,35	97,30,82,97

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development—				
ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ...	2,44,72,09	1,36,99,12	1,33,67,77	1,95,90,62
2501, Special Programmes for Rural Development				
ग्रामीण रोजगार ...	11,90,11,56	11,64,67,33	11,87,80,08	9,32,02,96
2505, Rural Employment				
जमीन सुधारणा ...	..	..	..	..
2506, Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम ...	10,58,32,57	26,54,54,55	11,60,84,54	16,70,93,28
2515, Other Rural Development Programmes				
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	24,93,16,22	39,56,21,00	24,82,32,39	27,98,86,86
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम— (c) Special Areas Programmes—				
डोंगराळ प्रदेश ...	28,06,57	48,75,44	62,19,44	40,08,39
2551, Hill Areas				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	28,06,57	48,75,44	62,19,44	40,08,39
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण— (d) Irrigation and Flood Control—				
मोठे व मध्यम पाटबंधारे ...	16,59,63,94	16,34,35,98	16,52,96,71	17,45,39,53
2701, Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे ...	6,52,16,53	5,98,06,39	7,17,78,80	7,52,43,33
2702, Minor Irrigation				
लाभक्षेत्रविकास ...	17,46,42	20,47,90	19,45,34	23,43,40
2705, Command Areas Development				
पूर नियंत्रण व जलनिःसारण ...	10,27,41	10,87,20	11,25,37	40,86,53
2711, Flood Control and Drainage				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	23,39,54,30	22,63,77,47	24,01,46,22	25,62,12,79
(इ) ऊर्जा— (e) Energy—				
वीज ...	41,18,52,57	26,18,07,22	35,68,53,61	32,84,48,66
2801, Power				
ऊर्जेची अपारंपारिक साधने ...	19,31,27	37,83,75	1,45,60,32	1,22,78,36
2810, Non-Conventional Sources of Energy				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	41,37,83,84	26,55,90,97	37,14,13,93	34,07,27,02
(एफ) उद्योग व खनिजे— (f) Industry and Minerals—				
ग्रामोद्योग व लघुउद्योग ...	83,06,18	90,21,66	1,02,56,80	1,13,65,56
2851, Village and Small Industries				
उद्योग ...	8,12,54,34	4,67,06,98	7,66,39,26	4,64,00,12
2852, Industries				
अलोहयुक्त खानकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग ...	1,02,89,92	1,05,32,44	1,04,96,51	1,06,75,73
2853, Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries				
एकूण—(फ)/ Total—(f) ...	9,98,50,44	6,62,61,08	9,73,92,57	6,84,41,41
(जी) वाहतूक— (g) Transport—				
भारतीय रेल्वे-धोरणनिश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना	25,07,06	81,32,02	73,19,40	50,07,79
3001, Indian Railways—Policy formulation, Direction, Research and Miscellaneous Organisation.				
बंदरे व दीपगृहे ...	50,80,44	32,69,90	46,02,37	64,11,37
3051, Ports and Light Houses				

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने— C. Grants-in-aid and Contributions—				
केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने ... 1601, Grants-in-aid from Central Government	1,12,03,22,85	1,21,06,56,86	1,32,50,88,60	1,43,68,96,85
केंद्रीय उत्पादन शुल्कातील राज्यांचा हिस्सा ... 1603, States' Share of Union Excise Duties	..	..	..	..
साहाय्यकारी साहित्य व साधनसामग्री ... 1606, Aid Materials and Equipments	..	..	..	..
एकूण—सी / Total—C ...	1,12,03,22,85	1,21,06,56,86	1,32,50,88,60	1,43,68,96,85
एकूण—महसूली जमा / Total— Revenue Receipts...	8,69,10,28,82	9,70,43,90,46	10,71,59,22,53	12,15,03,92,18
खर्चापेक्षा जादा असलेला महसूल...	..	..	..	..

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
नागरी विमान चालन	2,09,76,31	50,78,98	77,09,58	1,82,03,70
3053, Civil Aviation				
मार्ग व पूल	29,38,70,28	25,00,93,10	34,73,70,40	30,63,40,72
3054, Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन	3,00	10,00	10,00	10,00
3055, Road Transport				
अंतर्देशीय जल परिवहन	2,43,60	2,48,85	2,78,85	3,89,16
3056, Inland Water Transport				
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	32,26,80,69	26,68,32,85	36,72,90,60	33,63,62,74
(आय) विज्ञान तंत्रशास्त्र व पर्यावरण—				
(i) Science, Technology and Environment—				
अवकाश संशोधन	58,54	55,40	25,40	45,87
3402, Space Research				
इतर वैज्ञानिक संशोधन	4,98,00	5,00,00	5,00,00	5,00,00
3425, Other Scientific Research				
पारिस्थितिकी व पर्यावरण	66,70,52	63,05,26	61,80,16	68,33,93
3435, Ecology and Environment				
एकूण—(आय)/ Total—(i) ...	72,27,06	68,60,66	67,05,56	73,79,80
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवा—				
(j) General Economic Services—				
सेक्रेटरीएट-आर्थिक सेवा	1,24,00,89	8,83,97,37	4,99,94,01	5,86,39,34
3451, Secretariat Economic Services				
पर्यटन	4,43,96,63	3,18,89,90	3,82,34,32	4,86,22,10
3452, Tourism				
जनगणना सर्वेक्षण व सांख्यिकी	23,12,40	34,24,77	1,37,10,63	2,00,67,74
3454, Census Surveys and Statistics				
नागरी पुरवठा	..	..	2,82	2
3456, Civil Supplies				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	24,46,89	24,50,54	30,03,02	27,01,56
3475, Other General Economic Services				
एकूण—(जे)/ Total—(j) ...	6,15,56,81	12,61,62,58	10,49,44,80	13,00,30,76
एकूण—सी / Total—C...	2,03,71,93,46	1,83,27,16,88	2,04,95,46,11	2,00,83,24,56
डी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—				
D. Grants-in-aid and Contributions—				
स्थानिक संस्था व पंचायत राज्य संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे.	10,78,92,72	7,03,71,08	9,30,78,70	8,52,77,66
3604, Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions.				
साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री	3,89,48,63	..	..	..
3606, Aid Materials and Equipments				
एकूण—डी / Total—D...	14,68,41,35	7,03,71,08	9,30,78,70	8,52,77,66
एकूण—महसुली लेख्यांवरील खर्च Total—Expenditure on Revenue Account	9,49,15,96,64	10,46,98,40,95	11,28,46,87,60	12,14,45,71,57
महसुलापेक्षा जादा असलेला खर्च Excess Expenditure over Revenue	80,05,67,82	76,54,50,49	56,87,65,07	-,58,20,61

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heds of Expenditure	प्रत्यक्ष रक्कम, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
तीन. भांडवली जमा—				
III. CAPITAL RECEIPT—				
भांडवली जमा	25,06,58	..	..	..
4000, Miscellaneous Capital Receipts				
एकूण—भांडवली जमा / Total—Capital Receipts ...	25,06,58	..	..	..
तीन. भांडवली खर्च—				
III. CAPITAL EXPENDITURE—				
ए. सर्वसाधारण सेवांचा भांडवली लेखा—				
A. Capital Account of General Services—				
पोलीस यांवरील भांडवली खर्च	3,24,96,09	1,78,84,90	1,86,40,65	2,33,95,48
4055, Capital Outlay on Police				
लेखनसामग्री व मुद्रण यांवरील भांडवली खर्च... ..	3,22,71	4,30,11	3,87,10	4,00,00
4058, Capital Outlay on Stationery and Printing				
सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च... ..	2,89,19,23	2,18,79,88	3,87,51,87	4,79,16,10
4059, Capital Outlay on Public Works				
इतर प्रशासनिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च... ..	94,63,26	1,16,38,00	1,46,65,63	2,94,91,27
4070, Capital Outlay on Other Administrative Services				
एकूण—ए / Total—A ...	7,12,01,29	5,18,32,89	7,24,45,25	10,12,02,85
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा—				
B. Capital Account of Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली लेखा				
(a) Capital Account of Education, Sports, Art and Culture—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली खर्च	1,76,83,23	36,77,21	1,50,59,01	2,08,44,21
4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture				
एकूण—(ए) / Total—(a)...	1,76,83,23	36,77,21	1,50,59,01	2,08,44,21
(बी) आरोग्य व कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली लेखा				
(b) Capital Account of Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च... ..	2,15,58,83	1,44,89,08	2,56,06,24	4,80,88,45
4210, Capital Outlay on Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली खर्च				
4211, Capital Outlay on Family Welfare				
एकूण—(बी) / Total—(b)...	2,15,58,83	1,44,89,08	2,56,06,24	4,80,88,45
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास यावरील भांडवली लेखा				
(c) Capital Account of Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांवरील भांडवली खर्च	3,70,75,04	2,88,88,33	2,93,25,24	3,65,23,33
4215, Capital Outlay on Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च	34,35,52	25,64,31	46,00,28	59,99,72
4216, Capital Outlay on Housing				
नगरविकासावरील भांडवली खर्च	2,31,14,16	3,97	3,97	14,69
4217, Capital Outlay on Urban Development				
एकूण—(सी) / Total—(c)...	6,36,24,72	3,14,56,61	3,39,29,49	4,25,37,74
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण यावरील भांडवली लेखा				
(d) Capital Account of Information and Broadcasting				
माहिती व प्रसिद्धी यांवरील भांडवली खर्च				
4220, Capital Outlay on Information and Publicity				
एकूण—(डी) / Total—(d)...	6,36,24,72	3,14,56,61	3,39,29,49	4,25,37,74

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याण-यावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes— अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याण-यावरील भांडवली खर्च 4225, Capital Outlay on Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes.	3,10,81,56	9,35,64,24	7,45,27,60	15,97,06,03
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	3,10,81,56	9,35,64,24	7,45,27,60	15,97,06,03
(जी) समाजकल्याण व पोषण आहार यावरील भांडवली लेखा (g) Capital Account of Social Welfare and Nutrition— सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च ... 4235, Capital Outlay on Social Security and Welfare पोषणआहार यावरील भांडवली खर्च ... 4236, Capital Outlay on Nutrition	60,96,79	14,45,91	25,16,87	35,63,15
एकूण—(जी) / Total—(g) ...	60,96,79	14,45,91	25,16,87	1,10,63,15
(एच) इतर—यांवरील भांडवली लेखा (h) Capital Account of —Others इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च... 4250, Capital Outlay on Other Social Services	78,40,26	32,47,74	1,26,96,68	1,90,46,93
एकूण—(एच) / Total—(h) ...	78,40,26	32,47,74	1,26,96,68	1,90,46,93
एकूण—बी / Total—B ...	14,78,85,39	14,78,80,79	16,43,35,89	30,12,86,51
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा C. Capital Account of Economic Services— (ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम यांवरील भांडवली लेखा— (a) Capital Account of Agriculture and Allied Activities— पौकसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4401, Capital Outlay on Crop Husbandry मृद व जलसंधारण यांवरील भांडवली खर्च... 4402, Capital Outlay on Soil and Water Conservation पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4403, Capital Outlay on Animal Husbandry दुग्धव्यवसाय विकासावरील भांडवली खर्च ... 4404, Capital Outlay on Dairy Development मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च ... 4405, Capital Outlay on Fisheries वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च ... 4406, Capital Outlay on Forestry and Wild Life अन्न, साठवण, व वखार यावरील भांडवली खर्च ... 4408, Capital Outlay on Food, Storage and Warehousing कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च ... 4415, Capital Outlay on Agricultural Research and Education सहकारावरील भांडवली खर्च ... 4425, Capital Outlay on Co-operation इतर कृषीविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ... 4435, Capital Outlay on Other Agricultural Programme	1,48,41	..	10,76	..
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	15,03,49,07	9,16,06,53	15,00,62,99	13,67,50,53
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development— 4515, Other Rural Development Programmes ...	6,00,75,90	22,00,75,19	8,90,12,77	33,21,81,64
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	6,00,75,90	22,00,75,19	8,90,12,77	33,21,81,64
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम— (c) Special Areas Programmes— डोंगराळ प्रदेश ... 4551, Hill Areas	52,13,84	54,30,00	75,97,00	72,40,00
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	52,13,84	54,30,00	75,97,00	72,40,00

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा (d) Capital Account of Irrigation and Flood Control—				
मोठे व मध्यम पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च...	71,72,73,13	65,00,40,69	78,25,00,63	72,77,00,54
4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च ...	7,82,63,75	8,70,98,05	10,74,70,71	9,56,04,99
4702, Capital Outlay on Minor Irrigation				
पूर नियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च ...	61,15,60	55,74,50	90,09,34	32,61,46
4711, Capital Outlay on Flood Control Projects				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	80,16,52,48	74,27,13,24	89,89,80,68	82,65,66,99
(इ) ऊर्जावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Energy—				
वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च ...	17,07,40,58	17,91,28,38	22,04,45,31	23,23,45,89
4801, Capital Outlay on Power Projects				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	17,07,40,58	17,91,28,38	22,04,45,31	23,23,45,89
(एफ) उद्योग व खनिजे यांवरील भांडवली लेखा— (f) Capital Account of Industry and Minerals—				
ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च...	6,08,60	8,40,64	7,58,81	7,25,55
4851, Capital Outlay on Village and Small Industries				
अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग यांवरील भांडवली खर्च	..	..	..	..
4853, Capital Outlay on Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries.				
ग्राहकोपयोगी वस्तू उद्योगांवरील भांडवली खर्च ...	-5	..	..	..
4860, Capital Outlay on Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांवरील इतर भांडवली खर्च ...				
4885, Other Capital Outlay on Industries and Minerals				
एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	6,08,55	8,40,64	7,58,81	7,25,55
(जी) वाहतुकीवरील भांडवली लेखा— (g) Capital Account of Transport—				
बंदरे व दीपगृहे यांवरील भांडवली खर्च ...				
5051, Capital Outlay on Ports and Light Houses				
नागरी विमानचालनावरील भांडवली खर्च...				
5053, Capital Outlay on Civil Aviation				
रस्ते व पूल यांवरील भांडवली खर्च ...	30,83,14,84	16,31,00,63	24,44,77,77	28,07,22,65
5054, Capital Outlay on Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च ...	1,76,08,70	1,50,00,00	1,50,00,00	1,50,00,00
5055, Capital Outlay on Road Transport				
अंतर्देशीय जल परिवहनावरील भांडवली खर्च...				
5056, Capital Outlay on Inland Water Transport				
इतर परिवहन सेवा यांवरील भांडवली खर्च...				
5075, Capital Outlay on Other Transport Services				
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	32,59,23,54	17,81,00,63	25,94,77,77	29,57,22,65
(आय) विज्ञान, तंत्रशास्त्र व पर्यावरण यांवरील भांडवली लेखा (i) Capital Account of Science, Technology and Environment—				
अवकाश संशोधन यांवरील भांडवली खर्च ...				
5402 Capital Outlay on Space Research				
एकूण—(आय)/ Total—(i) ...	..	..	..	..
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा (j) Capital Account of General Economic Services				
पर्यटनावरील भांडवली खर्च ...				
5452, Capital Outlay on Tourism				
सर्वसाधारण वित्तीय व व्यापारी संस्थांमधील गुंतवणूक ...	86,32,69	1,00,32,70	1,86,32,70	93,13,20
5465, Investments in General Financial and Tradings Institutions				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च ...	5,82,73	4,10,77	5,78,30	5,54,57
5475, Capital Outlay on Other General Economic Services				
एकूण—(जे)/ Total—(j) ...	92,15,42	1,04,43,47	1,92,11,00	98,67,77
एकूण—सी/ Total—C ...	1,52,37,79,38	1,42,83,38,08	1,64,55,46,33	1,84,14,01,02
एकूण—भांडवली लेख्यावरील खर्च ...	1,74,28,66,06	1,62,80,51,76	1,88,23,27,47	2,24,38,90,38
Total—Expenditure on Capital Account				

चार आणि पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा व संवितरित रकमांची विवरणपत्रके

IV AND V—STATEMENTS OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS

UNDER DEBT AND DEPOSIT HEADS

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
ई. सरकारी ऋण— E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ...	2,08,12,19,61	2,91,59,25,00	2,46,98,36,00	2,40,00,00,00
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा ...	7,52,21,75	11,03,96,16	8,08,41,54	18,72,11,00
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई / Total—E ...	2,15,64,41,36	3,02,63,21,16	2,55,06,77,54	2,58,72,11,00
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा— F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे...	26	5	5	5
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांसाठी कर्जे ...	..	..	..	..
6210, Loans for Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे ...	25,50	..	..	..
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे ...	56,70,37	58,19,17	58,20,20	58,19,17
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे ...	61,09,17	28,24,70	56,12,97	56,12,97
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे ...	2,95,86	1,89,00	33,41,20	35,16,58
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याणासाठी कर्जे	84,50	37,46	17,35	18,21
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे...	47	50,00	..	..
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे ...	46,09	2,52,50	2,52,50	2,52,50
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे ...	2,40,84	4,50,00	4,64,22	5,00,00
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे ...	3,56,31	3,84	4,00	4,40
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधारण यांसाठी कर्जे ...	23,24	20,40	20,72	20,72
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे ...	59,03	48,10	47,92	53,15
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे ...	..	..	..	..
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे ...	5,46,96	13,44,26	17,34,92	21,61,34
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्य जीवन यांसाठी कर्जे ...	..	..	..	..
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
अन्न, साठवण व वखार यांसाठी कर्जे ...	3	..	..	..
6408, Loans for Food Storage and Warehousing				
कृषिविषयक वित्तीय संस्थांना कर्जे ...	..	..	..	..
6416, Loans to Agricultural Financial Institutions				
सहकारासाठी कर्जे ...	37,39,21	25,39,84	1,65,54,87	27,12,81
6425, Loans for Co-operation				
इतर कृषिविषयक कार्यक्रमांसाठी कर्जे ...	..	11,57	11,57	12,04
6435, Loans for Other Agricultural Programmes				
ग्रामीण रोजगारासाठी कर्जे ...	..	..	..	..
6505, Loans for Rural Employment				
जमीन सुधारणांसाठी कर्जे ...	..	..	..	..
6506, Loans for Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे...	11,31	5	51	51
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
ई. सरकारी ऋण—				
E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ...	33,98,45,20	73,11,40,11	52,91,83,50	88,27,07,42
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा ...	4,26,93,51	4,96,50,14	4,82,03,15	5,14,45,28
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई / Total—E ...	38,25,38,71	78,07,90,25	57,73,86,65	93,41,52,70
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा—				
F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे ...				
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे ...	16,81	30,00	30,00	..
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे ...	6,80,68	6,48,22	6,48,22	6,13,25
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे ...	1,40,50,44	38,21	75,37,37	70,14
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे ...	1,19,29,22	1,83,59	1,86,11,00	1,22,12,57
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीय यांचे कल्याणासाठी कर्जे	1,68,14,41	1,07,10,32	1,07,10,32	1,37,24,98
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे ...	11,24,00	..	..	..
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे ...	7	25,00	25,00	25,00
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे ...	9,45,26	7,80,23	7,78,76	11,73,95
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे ...	5,00,00	5,00	18,54,71	10,05,00
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधारण यांसाठी कर्जे ...				
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे ...	..	10,00	9,00	10,00
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे ...				
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे ...	25,11,24	10,50,00	9,45,00	32,08,00
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्य जीवन यांसाठी कर्जे ...				
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
सहकारासाठी कर्जे ...	2,39,46,70	1,54,27,15	3,13,25,40	51,00,00
6425, Loans for Co-operation				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे ...				
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				
मोठे व मध्यम पाटबंधारेसाठी कर्जे ...				
6701, Loans for Major and Medium Irrigation				

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारान्त /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे	1,30	86	86	86
6702, Loans for Minor Irrigation				
लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणासाठी कर्जे	..	..	..	..
6705, Loans for Command Area Development				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	80,62,70	..	..	..
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे	1,23,03	2,30,85	2,19,47	2,39,05
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे	3,00,17	..	..	..
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे	8,90,36	8,75,00	8,75,00	9,50,00
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे	..	..	..	..
7055, Loans for Road Transport				
पर्यटनासाठी कर्जे	..	..	..	..
7452, Loans for Tourism				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे	1,54,29	2,19,45	2,19,45	2,41,39
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ.	1,87,64,95	2,05,19,50	2,05,43,61	2,33,01,27
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे	59,78,34	..	20,40,49	20,40,49
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—(एफ) / Total—F	5,14,84,29	3,54,36,60	5,77,81,88	4,74,57,51
जी. आंतरराज्यी तडजोड—				
G. Interstate Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड	..	..	..	..
7810, Interstate Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड /Total—G—Interstate Settlement	..	..	..	..
एकूण—ऋण शीर्षे Total—Debt Heads ...	2,20,79,25,65	3,06,17,57,76	2,60,84,59,42	2,63,46,68,51
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन	6,00,00,00	..	..	..
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण	6,00,00,00	..	..	..
Total—H—Transfer to the Contingency Fund ...				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/(Total—I—Consolidated Fund ...	10,96,14,61,05	12,76,61,48,22	13,32,43,81,95	14,78,50,60,69

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे ...	...			
6702, Loans for Minor Irrigation				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे ...	2,94,31,04	27,01,47	24,69,26	91,99,29
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे ...	4,20,70	13,06,32	12,99,84	14,93,31
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे ...	...			
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे ...	..	27,64,00	27,94,63	36,97,00
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे ...	...			
7055, Loans for Road Transport				
इतर परिवहन सेवा यांसाठी कर्जे ...	...	..	..	..
7075, Loans for Other Transport Services				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे ...	..	..	1	2
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ. ...	2,37,36,98	3,56,25,62	3,18,20,51	3,83,39,78
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे ...	...			
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—एफ / Total—F...	12,61,07,55	7,13,05,13	11,08,59,03	8,98,72,29
जी. आंतरराज्यी तडजोड—				
G. Interstate Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड ...	5	6	6	6
7810, Interstate Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड / Total—G—Interstate Settlement ...	5	6	6	6
एकूण—ऋण शीर्ष...	50,86,46,31	85,20,95,44	68,82,45,74	1,02,40,25,05
Total—Debt Heads ...				
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन ...	3,50,00,00	..	..	..
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण...	3,50,00,00	..	..	..
Total—H—Transfer to the Contingency Fund ...				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/ (Total—I—Consolidated Fund ...	11,77,81,09,01	12,94,99,88,15	13,85,52,60,81	15,41,24,87,00

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
भाग दोन—आकस्मिकता निधि PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	3,51,92,96	..	..	..
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी / Total—II—Contingency Fund ...	3,51,92,96	..	..	..
भाग दोन—आकस्मिकता निधि PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पबचत, भविष्यनिर्वाह निधी, इत्यादी— I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधि— (b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधि 8009, State Provident Funds	30,89,32,76	29,47,72,32	36,79,22,29	39,26,15,35
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	30,89,32,76	29,47,72,32	36,79,22,29	39,26,15,35
(सी) इतर लेखा— (c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तीवेतन निधी 8011, Insurance and Pension Funds	2,19,39,86	2,88,61,88	5,78,48,65	4,74,11,92
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	2,19,39,86	2,88,61,88	5,78,48,65	4,74,11,92
एकूण—आय / Total—I ...	33,08,72,62	32,36,34,20	42,57,70,94	44,00,27,27

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

59

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
भाग दोन—आकस्मिकता निधि PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	6,03,00,00	..	..	..
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी / Total—II—Contingency Fund ...	6,03,00,00	..	..	..
भाग तीन—लोक लेखा PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पबचत, भविष्यनिर्वाह निधि, इत्यादी— I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधि— (b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधि 8009, State Provident Funds	14,17,68,42	14,86,63,09	17,37,87,50	18,25,03,06
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	14,17,68,42	14,86,63,09	17,37,87,50	18,25,03,06
(सी) इतर लेखा— (c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तिवेतन निधि 8011, Insurance and Pension Funds	1,00,85,75	1,70,22,60	1,78,88,30	2,03,15,76
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	1,00,85,75	1,70,22,60	1,78,88,30	2,03,15,76
एकूण—आय / Total—I ...	15,18,54,17	16,56,85,69	19,16,75,80	20,28,18,82

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
जे. राखीव निधि— J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधि— (a) Reserve Funds Bearing Interest—				
घसारा नवीकरण निधी	4,04	5,00	10,00	5,00
8115, Depreciation Renewal Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधि	1,02,75,33	85,30,43	1,26,71,54	1,28,60,87
8121, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	1,02,79,37	85,35,43	1,26,81,54	1,28,65,87
(बी) बिनव्याजी राखीव निधि— (b) Reserve Funds not BearinG Interest—				
कर्जनिवारण निधि	12,26,02,76	13,40,00,00	9,01,00,00	10,08,00,00
8222, Sinking Funds				
दुष्काळ निवारण निधि	..	..	..	..
8223, Famine Relief Fund				
राज्य मार्ग व पूल निधि	..	..	..	..
8225, State Roads and Bridges Fund				
घसारा/नवीकरण राखीव निधि	..	..	..	..
8226, Depreciation / Renewal Reserve Funds				
विकास व कल्याण निधि	4,91,55,58	4,86,28,23	4,86,28,23	4,86,28,23
8229, Development and Welfare Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधि	7,38,73,50	3,32,02,00	4,59,08,00	3,48,62,00
8235, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	24,56,31,84	21,58,30,23	18,46,36,23	18,42,90,23
एकूण—जे / Total—J ...	25,59,11,21	22,43,65,66	19,73,17,77	19,71,56,10
के. ठेवी व आगाऊ रकमा— K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी— (a) Deposits Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	31,08,09,21	38,24,80,36	43,66,97,40	51,43,82,06
8336, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	..	1,00	1,00	1,00
8338, Deposits of Local Fund				
इतर ठेवी	2,78,65,39	2,40,00,00	4,80,00,00	6,00,00,00
8342, Other Deposits				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	33,86,74,60	40,64,81,36	48,46,98,40	57,43,83,06
(बी) बिनव्याजी ठेवी— (b) Deposits not Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	1,04,13,01,45	77,09,69,50	1,14,76,90,00	1,02,44,76,10
8443, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	41	2,10	40	1,70
8448, Deposits of Local Funds				
इतर ठेवी	1,50,49,00	1,00,00,00	1,00,00,00	1,00,00,00
8449, Other Deposits				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,05,63,50,86	78,09,71,60	1,15,76,90,40	1,03,44,77,80
(सी) आगाऊ रकमा— (c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा	1,99,90,81	2,50,02,50	1,10,02,00	2,00,02,60
8550, Civil Advances				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	1,99,90,81	2,50,02,50	1,10,02,00	2,00,02,60
एकूण—के / Total—K ...	1,41,50,16,27	1,21,24,55,46	1,65,33,90,80	1,62,88,63,46

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
जे. राखीव निधि— J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधि— (a) Reserve Funds Bearing Interest—				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधि ... 8121, General and Other Reserve Funds	51,84,60	54,36,64	1,83,86,64	1,37,73,86
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	51,96,51	54,36,64	1,83,96,64	1,37,78,86
(बी) बिनव्याजी राखीव निधि— (b) Reserve Funds not BearinG Interest—				
कर्जनिवारण निधि ... 8222, Sinking Funds	12,26,02,76	13,40,00,00	9,01,00,00	10,08,00,00
दुष्काळ निवारण निधि ... 8223, Famine Relief Fund	..	..	..	..
राज्य मार्ग व पूल निधि ... 8225, State Roads and Bridges Fund	..	..	..	..
घसारा/नवीकरण राखीव निधि ... 8226, Depreciation / Renewal Reserve Funds	..	..	..	..
विकास व कल्याण निधि ... 8229, Development and Welfare Funds	8,93,37,15	3,26,19,95	40,14,28	49,88,28
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधि ... 8235, General and Other Reserve Funds	7,38,73,50	4,42,69,00	4,42,69,00	4,64,82,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	28,58,13,41	21,08,88,95	13,83,83,28	15,22,70,28
एकूण—जे / Total—J ...	29,10,09,92	21,63,25,59	15,67,79,92	16,60,49,14
के. ठेवी व आगाऊ रकमा— K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी— (a) Deposits BearinG Interest—				
नागरी ठेवी ... 8336, Civil Deposits	14,39,08,24	15,96,61,05	18,73,81,62	18,83,01,32
स्थानिक निधीच्या ठेवी ... 8338, Deposits of Local Fund	..	..	..	..
इतर ठेवी ... 8342, Other Deposits	48,69,15	3,55,12,87	3,57,28,15	3,61,36,98
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	14,87,77,39	19,51,73,92	22,31,09,77	22,44,38,30
(बी) बिनव्याजी ठेवी— (b) Deposits not BearinG Interest—				
नागरी ठेवी ... 8443, Civil Deposits	88,12,68,44	64,98,71,55	1,14,77,90,00	94,24,61,50
स्थानिक निधीच्या ठेवी ... 8448, Deposits of Local Funds	..	2,10	40	1,70
इतर ठेवी ... 8449, Other Deposits	1,50,51,94	..	82,86,85	2,72,20,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	89,63,20,38	64,98,73,65	1,15,60,77,25	96,96,83,20
(सी) आगाऊ रकमा— (c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा ... 8550, Civil Advances	1,97,52,98	2,50,17,40	1,10,08,40	2,00,07,70
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	1,97,52,98	2,50,17,40	1,10,08,40	2,00,07,70
एकूण—के / Total—K ...	1,06,48,50,75	87,00,64,97	1,39,01,95,42	1,21,41,29,20

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
एल. निलंबन व संकीर्ण— L. Suspense and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे 8658, Suspense Accounts	12,83,68	26,09,70	25,96,46	26,31,04
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	12,83,68	26,09,70	25,96,46	26,31,04
(सी) इतर लेखे— (c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले 8670, Cheques and Bills	41,51,88,03	5,57,00,00,00	7,02,50,00,00	6,52,00,00,00
विभागीय शिल्लक रकमा 8671, Departmental Balances	1,85,19,68	2,00,00,00	2,00,00,00	2,00,00,00
स्थायी रोख अग्रधन 8672, Permanent Cash Imprest	..	2	2	..
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा 8673, Cash Balance Investment Account	33,69,18,12,14	17,99,05,43,00	32,00,00,00,00	24,00,00,00,00
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी 8674, Security Deposits made by Government	73,82	1,50,00,00	1,50,00,00	2,00,00,00
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	34,12,55,93,67	23,59,55,43,02	39,06,00,00,02	30,56,00,00,00
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे— (d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे 8679, Accounts with Governments of Other Countries	..	..	..	..
एकूण—(डी) / Total—(d) ...	..	..	..	..
(इ) संकीर्ण— (e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे 8680, Miscellaneous Government Accounts	25,53	..	..	..
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	25,53	..	..	..
एकूण—एल / Total—L ...	34,12,69,02,88	23,59,81,52,72	39,06,25,96,48	30,56,26,31,04

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

63

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
एल. निलंबन व संकीर्ण—				
L. Suspense and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे	26,84,04	7,59,70	16,86,46	17,02,29
8658, Suspense Accounts				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	26,84,04	7,59,70	16,86,46	17,02,29
(सी) इतर लेखे—				
(c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले	..	5,57,00,00,00	7,02,50,00,00	6,52,00,00,00
8670, Cheques and Bills				
विभागीय शिल्लक रकमा	2,89,07,88	2,00,00,00	2,00,00,00	2,00,00,00
8671, Departmental Balances				
स्थायी रोख अग्रधन	25	2,00	1,00	50
8672, Permanent Cash Imprest				
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा	33,96,58,78,84	18,00,00,00,00	32,00,00,00,00	24,06,00,00,00
8673, Cash Balance Investment Account				
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी	1,18,30,05	35,50,00,00	1,50,00,00	2,00,00,00
8674, Security Deposits made by Government				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	34,00,66,17,02	23,94,50,02,00	39,06,00,01,00	30,62,00,00,50
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे—				
(d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे	..	5	5	5
8679, Accounts with Governments of Other Countries				
एकूण—(डी) / Total—(d) ...	..	5	5	5
(इ) संकीर्ण—				
(e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे	12,46	..	..	..
8680, Miscellaneous Government Accounts				
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	12,46	..	..	..
एकूण—एल / Total—L ...	34,00,93,13,52	23,94,57,61,75	39,06,16,87,51	30,62,17,02,84

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
एम. वित्तप्रेषणे— M. Remittances— (ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे— (a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकार्यांमधील रोख भरणा केलेल्या रकमा व समायोजने. 8782, Cash Remittances and adjustments between Officers renderinG Accounts to the same Accountant General/ Accounts Officer.	1,98,87,85,89	2,08,50,00,10	2,08,50,00,10	2,08,50,00,10
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	1,98,87,85,89	2,08,50,00,10	2,08,50,00,10	2,08,50,00,10
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेख— (b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा ... 8786, Adjusting Account between Central and State Governments	..	1,50	1,00	1,00
रेल्वे समायोजन लेखा ... 8787, Adjusting Account with Railways	..	..	..	..
डाक व तार समायोजन लेखा ... 8788, AdjustinG Account with Posts and Telegraphs	..	..	..	..
संरक्षण समायोजन लेखा ... 8789, AdjustinG Account with Defence	..	..	..	..
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ... 8793, Inter-state Suspense Account	-5,84	10,00	1,00,00	50,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-5,84	11,50	1,01,00	51,00
एकूण—एम / Total—M ...	1,98,87,80,05	2,08,50,11,60	2,08,51,01,10	2,08,50,51,10
एकूण—तीन-लोक लेखा ... Total—III-Public Account	38,11,74,83,03	27,44,36,19,64	43,42,41,77,09	34,91,37,28,97
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ... Total—All Accounts Receipts	49,11,41,37,04	40,20,97,67,86	56,74,85,59,04	49,69,87,89,66
प्रारंभीची शिल्लक / Opening Balance*	-5,42,79,26	-,12,37,42,08	-6,80,42,86	-5,13,84,43
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	49,05,98,57,78	40,08,60,25,78	56,68,05,16,18	49,64,74,05,23

* ह्या आकड्यांमध्ये कोषागार बिले व दीर्घ मुदतीची तारणे यांमध्ये गुंतवलेल्या रकमांचा समावेश नाही.

* These figures are exclusive of the amounts invested in treasury bills and in long dated securities.

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

65

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २००९-२०१० Actuals, 2009-2010	अर्थसंकल्प २०१०-२०११ Budget Estimates, 2010-2011	सुधारलेले अंदाज, २०१०-२०११ Revised Estimates, 2010-2011	अर्थसंकल्प २०११-२०१२ Budget Estimates, 2011-2012
एम. वित्तप्रेषणे— M. Remittances— (ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे— (a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधील रोख भरणा केलेल्या रकमा व समायोजने. 8782, Cash Remittances and adjustments between Officers renderinG Accounts to the same Accountant General/ Accounts Officer.	1,77,32,70,35	2,07,60,00,10	2,07,51,00,10	2,07,60,00,10
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	1,77,32,70,35	2,07,60,00,10	2,07,51,00,10	2,07,60,00,10
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेख— (b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा ... 8786, Adjusting Account between Central and State Governments	..	3,00	1,00	1,00
रेल्वे समायोजन लेखा ... 8787, Adjusting Account with Railways	..	..	..	..
डाक व तार समायोजन लेखा ... 8788, Adjusting Account with Posts and Telegraphs	..	..	..	..
संरक्षण समायोजन लेखा ... 8789, Adjusting Account with Defence	..	5	5	..
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ... 8793, Inter-state Suspense Account	-8,07,08	10,00	12,00,00	50,00
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-8,07,08	13,05	12,01,05	51,00
एकूण—एम / Total—M ...	1,77,24,63,27	2,07,60,13,15	2,07,63,01,15	2,07,60,51,10
एकूण—तीन-लोक लेखा ... Total—III-Public Account	37,28,94,91,63	27,27,38,51,15	42,87,66,39,80	34,28,07,51,10
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ... Total—All Accounts Disbursements	49,12,79,00,64	40,22,38,39,30	56,73,19,00,61	49,69,32,38,10
प्रारंभीची शिल्लक / ClosinG Balance* ...	-6,80,42,86	-,13,78,13,52	-5,13,84,43	-4,58,32,87
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	49,05,98,57,78	40,08,60,25,78	56,68,05,16,18	49,64,74,05,23

विधानसभेच्या मतदानासाठी स्थूल मागण्या सादर करताना अनुसरावयाच्या कार्यपद्धतीवरील टीप

विधानमंडळाच्या कायद्याद्वारे विनियोजन केले असल्याशिवाय संविधानाच्या उपबंधान्वये राज्याच्या एकत्रित निधीतून कोणतीही रक्कम काढता येत नाही. म्हणजे, राज्याच्या एकत्रित निधीमधून प्रत्येक प्रधान लेखा शीर्षानुसार किंवा मागणीनुसार वित्तीय वर्षामध्ये करावयाच्या निश्चित खर्चाला राज्य विधानमंडळाची विशेषेकरून अधिकृत मंजूरी आवश्यक असते. भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी ठरवून दिलेल्या लेखांकन पद्धतीनुसार, त्या त्या प्रधान शीर्षाखालील खर्च कमी करून जमेच्या किंवा वसुलीच्या रकमा लेख्यात समायोजित केलेल्या असल्या तरीही अशा प्रकारची मंजूरी आवश्यक असते. तदनुसार विधानसभेच्या मतासाठी सादर केलेली २०११-२०१२ ची स्थूल विनियोजने व राज्याच्या एकत्रित निधीवर आकारावयाची विनियोजने दर्शविणारी अनुसूची पृष्ठे ६७ ते १२७ वर छापलेली आहेत. अनुसूचीतील काही मागण्यांत समाविष्ट करण्यात आलेला खर्च हा एकाहून अधिक मंत्र्यांशी संबंधित असल्यामुळे सोयीच्या दृष्टीने अशा मागण्या अधिकतम तरतुदींवर नियंत्रण असणाऱ्या मंत्र्यांच्या नावाखाली आल्या आहेत.

२. अर्थसंकल्पीय अंदाजातील खर्चात कपात करून काढलेले स्थूल अंदाज व वसुलीच्या रकमा वेगवेगळ्या रीतीने दर्शविण्याकरिता महसुली व भांडवली विभागांतील खर्चाच्या प्रत्येक प्रधान शीर्षाचे तीन भाग करण्यात आले आहेत. भाग एकमध्ये गौण शीर्षानुसार स्थूल आकडे प्रत्येक गौण शीर्षाखालील वसुलीच्या रकमा आणि प्रधान शीर्षाखालील निव्वळ रकमा दर्शविण्यात आल्या आहेत. भाग दोनमध्ये स्थूल अंदाजांचा तपशील देण्यात आला आहे आणि भाग तीनमध्ये खर्चात कपात करून लेख्यात समायोजित केलेल्या वसुलीच्या रकमांचा तपशील दर्शविण्यात आला आहे. या प्रकाशनातील विवरणपत्र दोन आणि तीनमध्ये दर्शविलेले महसुली व भांडवली विभागातील आकडे हे निव्वळ खर्चाचे आहेत आणि त्यामुळे, खर्चाच्या संबंधित प्रधान लेखा शीर्षाखाली जमा खाती टाकलेल्या रकमा आणि वसुलीच्या रकमा यांच्या बाबतीत ते आकडे स्थूल विनियोजनांच्या अनुसूचीत दर्शविलेल्या खर्चाच्या आकड्यांहून भिन्न आहेत.

३. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०३ (३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांनी विनियोजन अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या २०११-२०१२ च्या अनुदानविषयक मागण्यांचा विचार करण्याची महाराष्ट्र विधानसभेला शिफारस केली आहे.

A NOTE ON THE PROCEDURE OF PRESENTING GROSS DEMANDS TO THE VOTE OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Under the provisions of the Constitution, it is not permissible to withdraw any money from the Consolidated Fund of the State except under appropriation made by law of the Legislature. In other words, positive expenditure to be incurred during a financial year out of the Consolidated Fund of the State under each major head of account or a demand is required to be specifically authorised by the State Legislature, notwithstanding the receipts or recoveries under the major head or demand which are adjusted in reduction of the expenditure thereunder, according to the principles of accounting laid down by the Comptroller and Auditor General of India. Accordingly, a schedule showing the gross appropriations for the year 2011-2012 which are put to the vote of the Legislative Assembly and also those that are proposed to be charged on the Consolidated Fund of the State is printed at pages 67 to 127. Expenditure included in some of the demands in the Scheduled pertains to more than one Minister. For convenience such demands are shown in the name of the Minister controlling the largest provision.

2. The Governor of Maharashtra has recommended to the Maharashtra Legislative Assembly the consideration of the demands for grants for 2011-2012 specified in the Schedule of Appropriations as required by Article 203 (3) of the Constitution of India.